

ҚАЗАҚСТАН ҒАЛЫМДАРЫНЫҢ БИОБИБЛИОГРАФИЯСЫ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

**ҒАБДУЛЛИН
МӘЛІК
ҒАБДУЛЛАҰЛЫ**

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫ
ОРТАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ КІТАПХАНА**

Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы

*Мәлік Ғабдуллиннің қызы,
Үсенова Майдан Мәлікқызына арналады*

**МӘЛІК ҒАБДУЛЛАҰЛЫ
ҒАБДУЛЛИН**

**Алматы
2011**

УДК 01:821.0
ББК 91.9:83
М 19

М 19 Мәлік Ғабдуллаұлы Ғабдуллин: Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы / Құраст.: А.А.Жамигазина. Бас ред. С.Н.Негимов, ф.ғ.д. Жауапты ред. К.К.Әбуғалиева. Библиогр.ред.: О.П.Бравач, Т.В.Вдовухина, Н.С.Машакова, Е.К.Төрекұлов. Ауд.: О.Ж.Масатбаев, Т.В.Вдовухина. – Алматы: ОҒК, 2011. – б.: сур.

ISBN 978-601-7254-30-8

УДК 01:821.0
ББК 91.9:83

Көрсеткішті құрастыруға көмек көрсеткені үшін Көкшетау қаласындағы М. Ғабдуллин атындағы мұражай қызметкерлерін және Алматы қаласындағы Қазақстан Республикасы «Кітап палатасы» қызметкерлеріне үлкен алғыс айтамыз.

ISBN 978-601-7254-30-8

©Орталық ғылыми
кітапхана, 2011

**РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК
ЦЕНТРАЛЬНАЯ НАУЧНАЯ БИБЛИОТЕКА**

Биобиблиография ученых Казахстана

*Посвящается Усеновой Майдан Маликовне,
дочери Малика Габдуллина*

**МАЛИК ГАБДУЛЛОВИЧ
ГАБДУЛЛИН**

**Алматы
2011**

УДК 01:821.0
ББК 91.9:83
М 19

М 19 Малик Габдуллович Габдуллин: Биобиблиография учёных Казахстана / Сост.: А.А.Жамигазина. Гл. ред. С.Н.Негимов, д-р филол. наук. Отв. ред. К.К.Абугалиева. Библиогр. ред.: О.П.Бравач, Т.В.Вдовухина, Н.С.Машакова, Е.К.Торекулов. Пер.: О.Ж.Масатбаев, Т.В.Вдовухина. – Алматы: ЦНБ, 2011. – с.: портр.

ISBN 978-601-7254-30-8

УДК 01:821.0
ББК 91.9:83

Приносим большую благодарность за помощь в составлении указателя сотрудникам музея им. М.Габдуллина в городе Кокшетау, а также сотрудникам «Книжной Палаты» Республики Казахстан в городе Алматы.

ISBN 978-601-7254-30-8

© Центральная научная
библиотека, 2011

**THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
CENTRAL SCIENTIFIC LIBRARY**

Biobibliography of scientists of Kazakhstan

*To Usenova Maidan Malikovna,
daughter of M. Gabdullin is dedicated*

**MALIK GABDULLOVICH
GABDULLIN**

**Almaty
2011**

UDK 01:821.0
BBK 91.9:83
M 19

M 19 Malik Gabdullovich Gabdullin. Bio-bibliography of scientists of Kazakhstan / Compiled by A.A.Zhamigazina. Editor-in-chief S.N.Negimov, Doctor of Phylology. Executive editor K.K.Abugaliyeva. Bibliogr. editors: O.P.Bravach, T.V.Vdovukhina, N.S.Машакова, E.K.Torekulov. Translated by O.Zh.Masatbayev, T.V.Vdovukhina. – Almaty: CSL, 2011. – p.: portr.

ISBN 978-601-7254-30-8

UDK 01:821.0
BBK 91.9:83

We thank very much the employees of the M. Gabdullin museum in Kokshetau city and also employees of the Book Chamber in Almaty city, Republic of Kazakhstan, for the help in compiling the bio-bibliographical index.

ISBN 978-601-7254-30-8

© Central Scientific
Library, 2011

ОҚЫРМАНДАРҒА

Бұл көрсеткіш – «Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы» сериясының жалғасы – Кеңес Одағының Батыры, қосымша қатардағы гвардия полковнигі, КСРО ҒА академигі, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚазКСР-дің ғылымға еңбек сіңірген қайраткері Ғабдуллин Мәлік Ғабдуллаұлына арналған.

Биобиблиографияға ғалымның өмірі мен еңбегін сипаттайтын мәліметтер, оның еңбектері тізімі және ол туралы әдебиеттер енгізілген.

Көрсеткіш материалы хронологиялық тәртіппен орналасқан, әр жылдың көлемінде – әліпби ретімен: алдымен қазақша, одан кейін – орыс тілдерінде жарияланған еңбектері беріліп отыр.

Еңбектердің әліпбилік көрсеткіштерінде бірлесіп жазған авторлардың есімдері және сілтемелер хронологиялық көрсеткіштегі жұмыстардың рет санында берілген.

К ЧИТАТЕЛЯМ

Предлагаемый указатель – продолжение серии “Биобиблиография учёных Казахстана” – посвящен Герою Советского Союза, гвардии полковнику запаса, академику АН СССР, доктору филологических наук, профессору, Заслуженному деятелю науки КазССР Малику Габдулловичу Габдуллину.

Биобиблиография включает материалы, характеризующие жизнь и деятельность ученого, перечень его публикаций и литературу о нем.

Материал в указателе систематизирован в хронологическом порядке, в пределах каждого года – по алфавиту: сначала идут работы, опубликованные на казахском языке, затем – на русском.

В алфавитном указателе соавторов ссылки даются на порядковые номера работ, помещенных в хронологическом указателе трудов.

TO THE READERS

The offered index – continuation of series “The bio-bibliography of scientists of Kazakhstan” – is devoted to the Hero of the Soviet Union, Guards colonel in the reserve, academician of USSR Academy of Sciences, Doctor of Philology, Professor, Honored Scientist of KazSSR Malik Gabdullovich Gabdullin.

The bio-bibliography includes materials characterizing life, scientific and social activities of the scientist, his publications and literature about him.

The material in the index is arranged chronologically and alphabetically within each year: in the beginning works in Kazakh are placed, then in Russian.

In the alphabetic index of publications and personal index of co-authors references are given on serial numbers of works placed in chronological index.

**КСРО ҒА АКАДЕМИГІ, ҚазКСР-ДІҢ ҒЫЛЫМҒА ЕҢБЕК
СІҢІРГЕН ҚАЙРАТКЕРІ, ФИЛОЛОГИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ
ДОКТОРЫ, ПРОФЕССОР ҒАБДУЛЛИН МӘЛІК
ҒАБДУЛЛАҰЛЫНЫҢ ӨМІРІ МЕН ҚЫЗМЕТІНІҢ НЕГІЗГІ
КЕЗЕҢДЕРІ**

Ғабдуллин Мәлік Ғабдуллаұлы 1915 жылдың 15 қарашасында Қазақ КСР Көкшетау облысының Зеренді ауданының Қойсалған ауылында кедей шаруаның отбасында дүниеге келген.

1931. Көкшетау қаласындағы жетіжылдық қазақ мектебін бітіреді.

1931-1935. Алматы қаласындағы Абай атындағы ҚазПИ-дың қазақ тілі мен әдебиеті факультетіне түсіп, бітірген.

1935. Республикалық «Пионер» газеті редакторының орынбасары қызметін атқарды.

1936-1937. Өзбек КСР-і Ферғана қаласында Кеңес Әскері қатарында борышын өтеді.

1938. КСРО ҒА Қазақ филиалы әдебиет секторының кіші ғылыми қызметкері.

1940. БКП(б) мүшелігіне енді.

1940-1941. Абай атындағы ҚазПИ аспирантурасында оқиды. Кандидаттық диссертациясының тақырыбы – «Қобыланды батыр» қаһармандық ұлттық эпосын зерттеу.

1941. Панфилов атындағы 8-ші гвардиялық атқыштар дивизиясына (23-ші гвардиялық атқыштар полкі) 3-ші атқыштар ротасының саяси жетекшісі болып тағайындалды.

1941-1944. 1-ші автоматшылар ротасының саяси жетекшісі; 2-ші атқыштар батальонының комиссары; полк үгітшісі; Калинин (бірінші Балтық жағалауы) фронты Саяси басқармасының үгітшісі.

1941-1946. Неміс-фашист басқыншыларына қарсы соғыста саяси жұмыскер ретінде күресті.

1942. Мынадай ордендермен: «Қызыл жұлдыз», «Қызыл ту», бірінші дәрежелі «Отан соғысы»; Медальдармен: «Мәскеуді қорғағаны үшін», «Германиядағы жеңісі үшін», «Венаны алғаны үшін» және т.б. марапатталған

1943. «Ленин» ордені мен «Алтын жұлдыз» медалі тарту етіліп, Кеңес Одағының Батыры атағы берілген.

1944-1946. КСРО елдерінің тілінде әдебиет басылымы бойынша Бас ЖШҚӘ үгіттеу редакциялық-басылым тобының бастығы.

1945. Лондондағы Бүкіләлемдік демократиялық жастар конференциясының делегаты.

1946-1948. ҚазКСР ҒА Тіл және әдебиет институты директорының орынбасары.

1946-1958. КСРО Жоғарғы Кеңесінің депутаты, Фрунзе аудандық партия комитеті бюросы Пленумының мүшесі және Алматы облыстық партия комитеті Пленумының мүшесі.

1947. Абай атындағы ҚазПи-да қазақ фольклоры курсының лекторы.

1947. «Қобыланды батыр» қазақ жырын ғылыми зерттеудегі қиын мәселелері» атты тақырыпта кандидаттық диссертация қорғайды.

1948-1951. ҚазКСР ҒА Тіл және әдебиет институтының директоры.

1951-1963. Абай атындағы ҚазПИ ректоры.

1953, 1957. КСРО Жоғарғы Кеңесі парламенттік тобының Финляндияға, Бельгияға, Югославияға сапарының ресми делегация мүшесі.

1959. Филология ғылымдарының докторы ғылыми атағы беріледі.

– КСРО СЖА мүшесі ретінде таңдалды.

1959-1961. Ленин, Еңбек Қызыл Ту ордендерімен марапатталды.

1961. ҚазКСР-дің ғылымға еңбек сіңірген қайраткері құрметті атағы берілді.

1963-1973. ҚазКСР ҒА М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және Өнер институтында фольклор бөлімінің меңгерушісі.

1973. 1973 жылы 3 қаңтарда дүниеден озды.

М.Г. ҒАБДУЛЛИН МАРАПАТТАРЫ

1. Кеңес одағының батыры «Алтын жұлдыз» медалі 1943 ж.
2. Ленин ордені.

3. «Қызыл ту» ордені.
4. I дәрежелі Ұлы Отан Соғысы ордені.
5. II дәрежелі «Қызыл Жұлдыз» ордені.
6. «Мәскеуді қорғағаны үшін» медалі.
7. «Венаны алғаны үшін» медалі.
8. «Германияны жеңгені үшін» медалі.

МҰРАЖАЙ ҚОРЫНДАҒЫ М. ҒАБДУЛЛИННИҢ МАҚТАУ ҚАҒАЗДАРЫ, ДИПЛОМДАРЫНЫҢ ТІЗІМІ

1. 16.01.1934 жылғы екпінді атағымен марапаттаған Қазақ Мемлекеттік Педагогикалық Институтының мақтау қағазы.
2. 05.01.1935 жылғы екпінді атағымен марапаттаған Қазақ Мемлекеттік Педагогикалық Институтының мақтау қағазы.
3. 01.1935 жылғы М. Ғабдуллиннің тіл және әдебиет оқытушысы мамандығы бойынша Қазақ Мемлекеттік Педагогикалық Институтының дипломы.
4. 1943 жылғы 22 шілдесіндегі М. Ғабдуллинге Кеңес Одағы Батыры атағын беру туралы КСРО Жоғары Кеңесі Президиумының №606/3 Қаулысы.
5. Бүкілодақтық Ленин коммунистік жастар одағы ОК құрмет қағазы – «Қазақстан пионериясы» газетінің 20 жылдығына байланысты Қазақ КСР-інің Ғылым академиясы Тіл және әдебиет институтының директорына, 24.02.1950 жылғы.
6. 19.07.1961 жылғы 20636 әскери бөлім командирі Болибрух пен 20636 әскери бөлімінің саяси бөлімі бастығы полковник Вачаевтың құрмет қағазы.
7. 27.10.1964 жылғы Алматы қаласы гарнизон бастығы артиллерия генерал-майоры В.С. Деевтің мақтау қағазы.

8. 30.04.1965 жылғы Кеңестік басылым күніне байланысты жастарға коммунистік тәрбие беруде белсенділік танытқаны үшін Қазақстан Бүкілодақтық Ленин коммунистік жастар одағы ОК құрмет қағазы.
9. Жеңіс күніне орай және әскери басылымдағы белсенділігі үшін Турк ВО «Фрунзевец» газетінің жауапты редакторы полковник Ф. Венгриннің мақтау қағазы.
10. Қазақ КСР Жоғары Кеңесінің құрмет қағазы (1965 жылдың 29 қарашасындағы Қаулысы).
11. Қазақ КСР Жоғары Кеңесінің мақтау қағазы (1966 жылдың 1 тамызындағы Қаулысы).
12. Қазан революциясының 50 жылдығы жұмысына белсенді қатысқаны үшін Қазақстан Педқоғамы Республикалық Кеңесі Вице-президенті Н. Турбиннен М. Ғабдуллинге 01.11.1967 жылғы құрмет қағазы.
13. 1967 жылғы Түркістан әскери аймағы әскерлерін басқарушы генерал-полковник К. Лященко мен Әскери Кеңес мүшесі – Түркістан әскери аймағы Саяси басқармасының бастығы генерал-майор А. Дебалюк мақтау қағазы.
14. 22.07.1967 жылғы «Білім» Бүкілодақтық қоғамы басқармасы төрағасының филология ғылымдарының докторы М. Ғабдуллинге берген №13864 мақтау қағазы.
15. 23.02.1968 жылғы Кеңес Қарулы күштерінің 50 жылдығына орай Алматы қаласы гарнизоны бастығы генерал-лейтенант Н. Сильченконың ардагер-панфиловшыға әскерлердің әскери-патриоттық тәрбиесіне белсенді қатысқаны үшін мақтау қағазы.
16. Алматы қаласы Фрунзе аудандық әскери комиссариатының полковнигі Рамазановтың 22.02.1968 жылғы мақтау қағазы.

17. Мәскеу 24.10.1969 жылғы «Білім» Бүкілодақтық қоғамы басқармасы төрағасының № 18807 мақтау қағазы.
18. Қазақстан Педқоғамы Республикалық Кеңесінің Вице-президенті Н. Турбиннің 1970 жылғы құрмет қағазы.
19. Қазақ КСР-і Ғылым академиясының Президенті Ш. Есеновтың 1971 жылдың шілдесіндегі мақтау қағазы.
20. Қазақ КСР Жоғары Кеңесінің құрмет қағазы (1971 жылдың 14 шілдесіндегі Қаулысы).
21. Ш.Ш. Уәлиханов сыйлығы лауреатының дипломы (Қазақ КСР Ғылым академиясы президиумының 1977 жылғы 14 желтоқсанындағы № 177 Қаулысы).
22. Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасы мен Қазақстан Коммунистік Партиясының 50 жылдығына орай Қазақстан КП Көкшетау облыстық комитеті мен Еңбекшілер Депутаттары Кеңесінің облыстық атқару комитетінің құрмет грамотасы.
23. Доцент ғылыми атағын бекітетін Доцент аттестаты (1942 жылдың 8 маусымындағы № 19072 МДЦ, Мәскеу).
24. Филология ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін беру туралы Ғылым Кандидаты Дипломы (1949 жылдың 1 сәуіріндегі № 00301 МФЛ, Мәскеу).
25. Филология ғылымдарының докторы ғылыми дәрежесін беру туралы Ғылым Докторы Дипломы (1959 жылдың 14 қазанындағы № 000127 МФЛ, Мәскеу).
26. Профессор ғылыми атағын бекіткендегі туралы Профессор Аттестаты (1960 жылдың 21 наурызындағы қаулысы № 000080 МПР, Мәскеу).

**ОСНОВНЫЕ ДАТЫ ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АКАДЕМИКА
АН СССР, ЗАСЛУЖЕННОГО ДЕЯТЕЛЯ НАУКИ КАЗССР,
ДОКТОРА ФИЛОЛОГИЧЕСКИХ НАУК, ПРОФЕССОРА
МАЛИКА ГАБДУЛЛОВИЧА ГАБДУЛЛИНА**

Малик Габдуллович Габдуллин родился 15 ноября 1915 года в семье крестьянина-бедняка в ауле Койсалган, Зерендинского района Кокчетавской области Казахской ССР.

1931. Окончил казахскую школу в г. Кокчетаве.

1931-1935. Поступил и окончил факультет казахского языка и литературы КазПИ им. Абая г. Алма-Аты.

1935. Работал заместителем редактора республиканской газеты «Пионер».

1936-1937. Служба в рядах Советской Армии в г. Фергане Узбекской ССР.

1938. Младший научный сотрудник сектора литературы Казахского филиала АН СССР.

1940. Вступил в члены ВКП(б).

1940-1941. Учеба в аспирантуре при КазПи им. Абая. Тема кандидатской диссертации – Исследование героического национального эпоса «Кобланды батыр».

1941. Зачислен в 8-ю гвардейскую стрелковую дивизию им. Панфилова (23 гвардейский стрелковый полк) политруком 3 стрелковой роты.

1941-1944. Политрук 1-й роты автоматчиков; комиссар 2-го стрелкового батальона; агитатор полка; агитатор Политуправления Калининского (первого Прибалтийского) фронта.

1941-1946. Воевал в качестве политработника в боях против немецко-фашистских захватчиков.

1942. Награжден орденами: «Красная звезда», «Красное знамя», «Отечественная война» 1 степени; медалями: «За оборону Москвы», «За победу над Германией», «За взятие Вены» и др.

1943. Присвоено звание Героя Советского Союза с вручением ордена Ленина и медали «Золотая звезда».

1944-1946. Начальник редакционно-издательской группы агитации ГлавПУРККА по изданию литературы на языках народов СССР.

1945. Делегат на Всемирной конференции демократической молодежи в Лондоне.

1946-1948. Заместитель директора Института языка и литературы АН КазССР.

1946-1958. Депутат Верховного Совета СССР, член Пленума бюро Фрунзенского райкома партии и член Пленума Алма-Атинского обкома партии.

1947. Лектор курса казахского фольклора в КазПИ им. Абая.

1947. Защита кандидатской диссертации на тему “Проблемы научного исследования казахской былины “Кобланды батыр””.

1948-1951. Директор Института языка и литературы АН КазССР.

1951-1963. Ректор КазПИ им. Абая.

1953, 1957. Член официальной делегации парламентской группы Верховного Совета СССР в Финляндию, Бельгию, Югославию.

1959. Присвоена учёная степень доктора филологических наук.

– Избрание действительным членом АН СССР

1959-1961. Награжден орденами Ленина, Трудового Красного Знамени.

1961. Присвоено почетное звание «Заслуженный деятель науки КазССР».

1963-1973. Заведующий отделом фольклора Института литературы и искусства им. М.О. Ауэзова АН КазССР.

1973, 3 января. Кончина М.Г. Габдуллина.

НАГРАДЫ М.Г. ГАБДУЛЛИНА

1. Медаль «Золотая звезда» Героя Советского Союза – 30 января 1943 г.
2. Орден Ленина
3. Орден Красного Знамени
4. Орден Великой Отечественной Войны 1 степени
5. 2 ордена Красной Звезды

6. Медаль «За победу над Германией»
7. Медаль «За взятие Вены»
8. Медаль «За защиту Москвы»

**ПЕРЕЧЕНЬ ГРАМОТ, ДИПЛОМОВ М. ГАБДУЛЛИНА,
ИМЕЮЩИХСЯ В ФОНДАХ МУЗЕЯ.**

1. Грамота Казахского Государственного Педагогического Института, награждающая званием ударника от 16.01.1934 г.
2. Грамота Казахского Государственного Педагогического Института, награждающая званием ударника от 05.01.1935 г.
3. Диплом М.Габдуллина об окончании Казахского Государственного Педагогического института по специальности преподаватель языка и литературы от 01.1935 г.
4. Указ Президиума Верховного Совета СССР № 606/3 о присвоении М.Габдуллину звания Героя Советского Союза от 22 июля 1943 года
5. Почетная грамота ЦК ВЛКСМ – Директору института языка и литературы Академии Наук Казахской ССР, в связи с 20-летием газеты «Казахстан пионери», Москва от 24.02.1950 г.
6. Почетная грамота командира войсковой части 20636 полковника Болибрух и Начальника политотдела в/ч 20636 полковника Вачаева от 19.07.1961 г.
7. Грамота Начальника Алма-Атинского гарнизона генерал-майора артиллерии В.С.Деева от 27.10.1964 г.
8. Почетная грамота ЦК ЛКСМ Казахстана за активное участие в коммунистическом воспитании молодежи в связи с днем Советской печати от 30.04.1965 г.
9. Грамота Ответственного редактора газеты Турк ВО «Фрунзевец» полковника Ф.Венгриня за активное участие в военной печати и в честь 20-летия Победы

10. Почетная грамота Верховного Совета Казахской ССР (Указ от 29 ноября 1965 г.)
11. Грамота Верховного Совета Казахской ССР (Указ от 1 августа 1966 г.)
12. Почетная грамота М.Габдуллина от Вице-президента Республиканского Совета Педобщества Казахстана Н.Турбина в честь 50-летия Октябрьской революции за активное участие в работе от 01.11.1967 г.
13. Грамота Командующего войсками Туркестанского военного округа генерала-полковника К.Лященко и Члена Военного Совета – Начальника Политического Управления Туркестанского военного округа генерал-майора А.Дебалюка от ноября 1967 г.
14. Грамота № 13864 Председателя Правления Всесоюзного общества «Знание» доктору филологических наук М.Габдуллину от 21.07.1967 г.
15. Грамота Начальника Алма-Атинского гарнизона Генерал-лейтенанта Н.Сильченко Ветерану-панфиловцу за активную работу по военно-патриотическому воспитанию воинов, в связи с 50-летием Советских Вооруженных сил 23.02.1968 г.
16. Почетная Грамота Фрунзенского райвоенкомата г. Алма-Аты полковника Рамазанова от 22.02.1968 г.
17. Грамота Председателя Правления Всесоюзного общества «Знание» № 18807 г.Москва от 24.10.1969 г.
18. Почетная грамота Вице-президента Республиканского Совета Педобщества Казахстана Н.Турбина от 1970 г.
19. Грамота Президента Академии наук КазССР Ш.Есенова от июня 1971 г.

20. Почетная грамота Верховного Совета Казахской ССР (Указ от 14 июля 1971 г.)
21. Диплом лауреата премии Ч.Ч.Валиханова (Постановление Президиума Академии наук Казахской ССР от 14 декабря 1972 года за № 177)
22. Почетная грамота от Кокчетавского обкома КП Казахстана и Исполкома областного Совета Депутатов Трудящихся в честь 50-летия Казахской Советской Социалистической Республики и Коммунистической партии Казахстана.
23. Аттестат Доцента об утверждении в ученном звании доцента (МДЦ № 19072 от 8 июня 1942 г., г.Москва)
24. Диплом Кандидата Наук о присуждении ученой степени кандидата Филологических наук (МФЛ № 00301 от 1 апреля 1949 г., г. Москва)
25. Диплом Доктора Наук о присуждении ученой степени доктора Филологических наук (МФЛ № 000127 от 14 октября 1959 г., г. Москва)
26. Аттестат Профессора об утверждении в ученном звании профессора (МПП № 000080 от 21 марта 1960 г., г.Москва)

**MAIN DATES OF LIFE AND ACTIVITY OF ACADEMICIAN OF
THE USSR ACADEMY OF SCIENCES, HONORED SCIENTIST OF
KazSSR, DOCTOR OF PHILOLOGY, PROFESSOR
MALIK GABDULLOVICH GABDULLIN**

Malic Gabdullovich Gabdullin was born on November, 15, 1915, in the poor peasant family in Koisalghan aul, Zerenda region, Kokchetav oblast, KazSSR.

1931. Finished the school in Kokchetav town.

1931-1935. Entered and graduated from Abay KazPI in Alma-Ata, faculty of Kazakh language and literature.

1935. Deputy editor of “Pioneer” newspaper.

1936-1937. Served in the ranks of the Soviet Army, Fergana town, UzbekSSR.

1938. Junior research worker of literature section, Kazakh branch of USSR AS.

1940. Became the member of the All-Union Communist Party.

1940-1941. Studied at the post graduate courses under Abay KazPI. The theme of candidate thesis – Analysis of the heroic national epos “Koblandy batyr”.

1941. Was enlisted the 8th Guards infantry division by I. Panfilov (23rd Guards infantry rifle) as political propagandist of 3rd infantry company.

1941-1944. Political propagandist of the first company of sub-machine gunners; commissar of the second infantry battalion; agitator of the rifle; agitator of the Political Administration of Kalinin (the first Baltic front).

1942. Was awarded the orders of: “The Red Star”, “The Red Banner”, “The Patriotic War” of the first degree; the medals of: For Moscow Defense”, “For the Victory over Germany”, “For Capture of Vienna” and others.

1943. Was received the title of the Hero of the Soviet Union with presentation of Order of Lenin and medal of Gold Star.

1944-1946. Head of the editorial group of agitation at the General Political Administration of the USSR Ministry of Defense.

1945. Delegate of the World conference of democratic youth in London.

1946-1948. Deputy Director at the Institute of Language and Literature of KazSSR AS.

1946-1958. Deputy of the USSR Supreme Soviet, member of the Plenum of Frunze district committee of the Party Bureau and member of the Plenum of Alma-Ata regional committee of the Party Bureau.

1947. Course lecturer on the Kazakh folk-lore at Abay KazPI.

– Defended the candidate thesis on theme “Problems of studying the Kazakh bylina “Koblandy batyr”.

1948-1951. Director of the Institute of Language and Literature of KazSSR AS.

1951-1963. Rector of Abay KazPI.

1953, 1957. Member of the official delegation of the Parliamentary group of the USSR Supreme Soviet to Finland, Belgium and Yugoslavia.

1959. Was received the academic rank of Doctor of Philology.

– Was elected the Member of USSR AS.

1959-1961. Was awarded the Order of Lenin and the Order of the Labor Red Banner.

1961. Was given the title of “Honored Scientist”.

1963-1973. Head of the folk-lore department at the M.O. Auezov Institute of Literature and Art of KazSSR AS.

1973, on January, 3. Decease of M.G. Gabdullin.

M.G. GABDULLIN’S AWARDS

1. Medal of “The Red Star” of the Hero of the Soviet Union
2. Order of Lenin
3. Order of “The Red Banner”
4. Order of “The Great Patriotic War” of the first degree
5. Two orders of the Red Star
6. Medal “For Moscow Defense”
7. Medal “For the Victory over Germany”
8. Medal “For Capture of Vienna”

**LIST OF M. GABDULLIN'S DIPLOMAS AND
CERTIFICATES OF DEGREE AVAILABLE IN FUNDS OF THE
MUSEUM**

1. Diplomas of the Kazakh State Pedagogical Institute awarding the title of udarnic. 1934
2. Diplomas of the Kazakh State Pedagogical Institute awarding the title of udarnic. 1935
3. M. Gabdullin's certificate of degree on graduating at the Kazakh State Pedagogical Institute in specialty "teacher in language and literature"
4. USSR Supreme Soviet Ukase № 606/3 of awarding M. Gabdullin the rank of the Hero of the Soviet Union. 1943, July, 22.
5. The Diploma of the Central Committee of Leninist Young Communist League to the Institute of Language and Literature Director in connection with 20th anniversary of "Kazakhstan Pioneer" newspaper. 24.02.1950.
6. The Diploma by Colonel Bolibrukh, № 20636 military unit commander, and Colonel Vachayev, head of the political department of № 20636 military unit. 19.07.1961.
7. The Diploma given by artillery Major-General V.S. Deyev, head of Alma-Ata garrison. 27.10.1964.
8. The Diploma given by the Central Committee of the Leninist Young Communist League for the active participation in youth communist education in connection with the Day of Soviet publishing. 30.04.1965.
9. The Diploma of Colonel F. Vengrin, editor-in-chief of TurkMO "Frunzevets" newspaper for the active participation in military publishing and in connection with 20th anniversary of Victory Day.

10. The Diplomas of the Kazakh SSR Supreme Soviet (Ukases from 29.10. 1965)
11. The Diplomas of the Kazakh SSR Supreme Soviet (Ukases from 1.08.1966).
12. The Diploma of N. Turbin, Vice-president of the Republican Soviet of Kazakhstan Pedagogical Society in connection with 50th anniversary of October Revolution for active participation in work. 01.11.1967 г.
13. The Diploma by General-Colonel K. Lyaschenko, military district Commander-in-Chief and General-Major A. Debalyuk, member of the Military Council, head of Political Administration of Turkestan military district. November, 1967.
14. The Diploma N 13864 by the chairman of “Znanie” All-Union Society Board to Doctor of Philology M. Gabdullin. 21.07.1967.
15. The Diploma given by Lieutenant-General N. Silchenko, head of Alma-Ata garrison to veteran-panfilovets for active work in fighting-men military-patriotic education, in connection with 50th anniversary of the Soviet Armed Forces. 23.02.1968.
16. The Diploma given by Colonel Ramazanov, Frunze military registration and enlistment office. Alma-Ata, 22.02.1968
17. The Diploma N 18807 by the chairman of “Znanie” All-Union Society Board. Moscow, 24.10.1969
18. The Diploma given by N. Turbin, Vice-President of the Republican Soviet of the Pedagogical Society 1970
19. The Diploma given by Sh. Yesenov, the President of KazSSR Academy of Sciences. 1971, July.
20. The Diploma given by the Supreme Soviet of KazSSR Ukase. July, 14, 1971.

21. Ch. Ch. Valikhanov Prize Laureate (by KazSSR Academy of Sciences Presidium decree. December, 1972).
22. The Diploma given by Kokchetav city Regional Committee of CP of Kazakhstan and Executive Committee of the Regional Soviet of Workers' Deputies in celebration of 50th anniversary of the Kazakh Soviet Socialist Republic and the Communist Party of Kazakhstan.
23. Assistant Professor Certificate N 19072. 1942, June, 8.
24. Candidate of Philology Certificate N 00301. 1949, April, 1, Moscow.
25. Doctor of Philology Certificate N 000127. 1959, October, 14, Moscow.
26. Professor's Certificate N 000080. 1960, March, 21, Moscow.

**КСРО ҒА АКАДЕМИГІ, ҚАЗКСР-ДІҢ ҒЫЛЫМҒА ЕҢБЕК
СІҢІРГЕН ҚАЙРАТКЕРІ, ФИЛОЛОГИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ
ДОКТОРЫ, ПРОФЕССОР ҒАБДУЛЛИН МӘЛІК
ҒАБДУЛЛАҰЛЫНЫҢ ҒЫЛЫМИ, ПЕДАГОГТЫҚ МЕН
ҚОҒАМДЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ ҚЫСҚАША ОЧЕРКІ**

Мәлік Ғабдуллин – Кеңес Одағының Батыры, КСРО Педагогика Ғылымдары академиясының академигі, филология ғылымдарының докторы, профессор, халық әдебиетінің білгірі, жазушы, әскери мемуарист.

1924-1929 жылдары № 13 ауылдағы бастауыш мектепте, 1929-1931 жылдары Көкшетау қаласындағы жеті жылдық қазақ мектебінде оқыған. 1935 жылы ҚазПИ-дің тіл әдебиет факультетін бітірген. Оны Қазақстан Өлкелік комсомол комитеті «Пионер» газеті жауапты редакторының орынбасары етіп бекітті. 1936-1937 жылдары Кеңес Армиясы қатарында әскери міндетін атқарған. 1938 жылы КСРО Ғылым академиясының Қазақ филиалында кіші ғылыми қызметкер болып істеген. Осы уақыттан бастап қазақ әдебиеті тарихы мен фольклор ғылымының мәселелерімен түбегейлі шұғылдана бастаған.

1938 жылдың қазанынан бастап 1941 жылдың шілдесіне дейін ҚазПИ-дің аспирантурасында оқыды.

М.Ғабдуллин И.В.Панфилов бастаған даңқты 8-гвардиялық дивизия құрамында Ұлы Отан соғысында Мәскеу іргесіндегі қанды шайқаста қаһармандықтың асқан үлгісін көрсетіп, Кеңес Одағының Батыры атағын алды.

1943 жылдың қаңтарынан бастап 1944 жылдың қарашасына дейін Калинин майданы, сонан соң 1-Прибалтика майданы саяси басқармасының үгітшісі. Кеңес армиясы Бас Саяси Басқармасының орыс емес ұлттар жауынгерлері арасындағы жұмыс жөніндегі тобының бастығы.

Батырлық, ерлік және адамгершілік асыл қасиеттерімен ерекшеленген жаужүрек командир, жауынгерлердің жан-сезімін өткір сезінетін және Қызыл Армияның тамаша мектебінен өткен саяси қызметкер М.Ғабдуллин қан майданда жүріп «Қызыл жұлдыз», I-дәрежелі Отан соғысы ордендерімен және «Москваны қорғағаны

үшін», «Германияны жеңгені үшін», «Венаны алғаны үшін» медальдарымен наградталған.

1944 жылдың қарашасынан 1946 жылдың 28 наурызына дейін КСРО Қорғаныс Министрлігі Бас Саяси Басқармасы үгіт-насихат бөлімінің бастығы болып істеген.

М.Ғабдуллин майданнан оралған соң, яғни 1946-51 жылдары Қазақ КСР Ғылым академиясы Тіл және әдебиет институтында алғашқыда директордың орынбасары, соңынан директоры, 1951-1963 жылдарда ҚазПИ-дің ректоры, 1963 жылдан өмірінің соңғы күніне шейін Республика Ғылым академиясы М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтында фольклор бөлімінің меңгерушісі міндеттерін атқарған.

М.Ғабдуллин 3 мәрте КСРО Жоғарғы Кеңесінің депутаты болып сайланған. 1945 жылы Лондонда өткен демократиялық жастардың Бүкілодақтық конгресіне қатысқан. КСРО Жоғарғы Кеңесінің парламенттік тобының құрамында Финляндияда (1953), Бельгияда (1957), Югославияда (1957) болған.

Мәлік Ғабдуллин таланты сан қырлы, жан-жақты, әр тарапты. Атап айтар болсақ, ғалымдық, батырлық, азаматтық, жазушылық, сыншылық келбеті, қарым-қабілеті әрі қоғамдық, санаткерлік, қайраткерлік, ұстаздық қызметі жіктеп-жүйелеп әңгімелеуді қажет етеді.

Соның бір саласы – көркем проза, әскери мемуарлық туындатудағы айтарлықтай еңбегі. Әскери-патриоттық тақырыпқа жазылған деректі хикаяларында Ұлы Отан соғысы жылдарында ерлігімен айдай әлемге аян болған Баукеңнің асқақ пікірлеріне сүйеніп айтар болсақ, парасатты, логикалы, кең толғанымды, әдісқой-айлакер, қажырлы, саспайтын салқын қанды, дегеніне жетпей тынбайтын генерал И.В.Панфилов пен қаруластарын қисапсыз ерлік құлшыныстарға шақырған саяси жетекші В.Клочковтың, жауға жай оғындай атылған, түйғындай түйілген Төлеген Тоқтаров пен нағыз көкжал, қара сөзден май ағызған майталман әскери шешен Бауыржан Момышұлының, лапылдаған жалынды өзегі бар «Жас қазақтай» ән шығарған жауынгер-композитор Рамазан Елебаев пен егесте есесін жібермейтін полк комиссары Ахметжан Мұхамедияровтың, жігіттің

өткір болаты Балтабек Жетпісбаев пен батыр барлаушы Бақтияр Меңдіғазиннің, полк командирі Илья Васильевич Капров пен білікті-әдепті, тәжірибелі рота командирі Василий Николаевич Шуттің батырлық тұлғаларын шынайы шыншылдықпен бейнелеп, қаһармандық іс-қимылдарын маржандай тізіп, келістіре баяндады.

Батырлардың тұлғаны, ғалымдардың жүйрігі Мәлік Ғабдуллин – ұлттық фольклортану ғылымына сүбелі үлес қосқан қажырлы зерттеуші. Соғысқа байланысты қорғауға үлгімеген «Қобыланды батыр» жырын ғылымдық зерттеудің проблемалары» деген кандидаттық диссертациясын 1947 жылы қорғады. Батырлық жырдың жиналуы мен зерттелу тарихынан, көркемдік-образдық кестесі жайында құнды пікірлер айтты.

Ал төрт рет жарияланған «Қазақ халқының ауыз әдебиеті» деген кесек, өміршең монографиясында фольклордың жазба әдебиетінен айырмашылығы, қазақ фольклорының жиналуы, жариялануы мен зерттелу тарихы, ертегідегі тұрақты, ұқсастық, дәстүр, варианттар және оның себептері, синкретизм табиғаты, фольклордың шығу туралы толғамдар, ауысып алу теориясы, туған халқымыздың қаһармандық, отаншылдық рухқа толы батырлық жырлары, лиро-эпостық дастандары, тұрмыс-салтқа байланысты шығармалары, арбау, жалбарыну жырлары, мақал-мәтелі, үйлену, салт өлеңдері, импровизация өнерінің туындылары, жырдың құрылысы мен тілі туралы ғылыми топшылаулар мен қорытындылар жасайды. Айтулы оқымысты қазақ фольклорының табиғатын, оның танымдық, тағылымдық, тәрбиелік қасиеттері мен сипаттарын шебер жіктеп талдайды.

Асанқайғы, Жиренше шешен, Алдар-көсе, Қожанасыр жайында тарихи-әдеби деректерді, мәліметтерді молынан қарбытып, тұтас дүние тудырғанын ерекше атауға болады.

Осы уақытқа шейін жоғары оқу орындары студенттерінің қазақ фольклоры пәні бойынша үзбей қолданылып келе жатқан бірден-бір оқу құралы.

Сондай-ақ ол жоғары оқу орындарының студенттеріне арналған бағдарлама мен хрестоматия жасады.

Ата-баба мұрасын жанымен сүйген ғұлама ғалым ауыз әдебиетіндегі «ақтаңдақтар» жөнінде ой тербеген. «О казахском эпосе», «Едиге» (1969) атты жарияланбаған зерттеу осыған айғақ.

М.Ғабдуллин жас ұрпақты тәрбиелеу ісіне де үлес қосты. «Ата-аналарға тәрбие туралы кеңес» (1966) атты кітабында халықтың рухани көркем мұрасының жаңа буындарды өсіріп тәрбиелеуге атсалысатыны турасында сыр шертеді. Атамекенді қорғауға, әділ, шыншыл, ізетті болуға шақырады. Еңбектің бағалылығы да осында. Ол орта мектептің 8 класына арналған қазақ әдебиеті оқулығының авторы.

М.Ғабдуллин әдебиеттің тарихына да, сынына да араласты.

Мәлік Ғабдуллин 1935 жылы 20 жасында Қазақтың Абай атындағы мемлекеттік педагогтік институтын тәмамдағанда, әйгілі оқымысты Құдайберген Жұбанов «Он үш жас күш» деген мақаласында бір шоғыр айрықша талантты жастардың ішінде Мәлік Ғабдулинді «біздің мәдени жұртшылығымыз біліп те қалған» деп атап, олар «көптің күткеніндей жеміс берер», «алған білімдерін іске асыра алар», «үмітті ақтар, шын жұмыскер болар» деп көрегендік танытады («Лениншіл жас», 1935 жыл, 14 қаңтар, № 12).

Студент шағында әдеби-сын және ғылыми мақалалар жазады, аударма жасайды. Бұған айғақ 1934 жылы орыс жазушысы Л.Пантелеевтің «Пакет» шығармасын қазақшалаған. Хабар-ошарлар жазумен жүйелі түрде айналысады.

Сәбит Мұқановтың 1935 жылы жарыққа шыққан екі томдық шығармалар жинағын әзірлеуге қатысады. Сонда Сәбит Мұқанов: «Осы жинақтарды жинасқан, құрасқан, жөндескен, редакция жасасқан – пионер ақынымыз Мәлік Ғабдоллаұлына алғыс айтам» - деп, елеулі еңбегін ескереді.

Мәлік аға 1931-1935 жылдары ҚазПИ-дің қабырғасында оқып жүргенде Қарағанды қаласындағы № 1, 18 шахталарда жұмысшыларға хат таныту, мәдени-ағарту істерімен шұғылданған. Сөйтіп, үлгілі педагогикалық тәжірибеден өткен.

Нәтижесінде «Ф.И.Буслаев - фольклоршы» деген тақырыпта көлемді реферат жазыпты. Академик Ю.М.Соколовтың: «Мәлік Ғабдуллин халық әдебиетін өте жақсы көреді. Қолынан іс келетін жастың бірі» - деуінде негіз бар.

1938 жылы 7-11 маусым күндерінде КСРО Ғылым академиясының Этнография институтының ұйымдастыруымен Ленинград қаласында өткен конференцияда М.Ғабдуллиннің «Қазақ халқының ауыз әдебиеті» деген тақырыпта ғылым хабарламасы тыңдалды. Мұнда КСРО Ғылым академиясының Қазақстандық филиалында Жамбылдың өмірі мен шығармашылығын зерттейтін бөлім болу керек деп мәлімдеген.

Аспирантураға дейін-ақ Мәскеу, Санкт-Петербург, Омбы және Орынбор қалаларының архивтерін сүзіп шығады. Шоқан мен Абай шығармашылығына зейін қояды. «Дала уалаяты газетін» ақтарады.

Санкт-Петербургтен келгеннен кейін аспирантураға өтінішті былай жазады: «Қазақ әдебиетінен толық қаруланған ғылым қызметкері болу мақсатын алға қойып отырмын. Сондықтан Абай атындағы мемлекеттік педагогтік институттың жанынан ашылмақ аспирантураға алуыңызды сұраймын» (2.IX-1938).

Шын мәнісіндегі педагог-ғалым Қазақстандағы әдебиеттану, фольклор, педагогика, психология ғылымдарының қарыштап дамуына, оның жас күштерінің бұғанасы қатып бекуіне елеулі еңбек сіңірді.

*Серік Негимов,
Н.Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, қазақ
әдебиеті кафедрасының профессоры,
филология ғылымдарының докторы*

**КРАТКИЙ ОЧЕРК О НАУЧНОЙ, ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ И
ОБЩЕСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АКАДЕМИКА
АКАДЕМИИ НАУК СССР, ЗАСЛУЖЕННОГО ДЕЯТЕЛЯ
НАУКИ КАЗССР, ДОКТОРА ФИЛОЛОГИЧЕСКИХ НАУК,
ПРОФЕССОРА МАЛИКА ГАБДУЛЛОВИЧА ГАБДУЛЛИНА**

Малик Габдуллин - Герой Советского Союза, академик Академии наук СССР, доктор филологических наук, профессор, знаток народной литературы, военный мемуарист.

В 1924-1929 году учился в сельской начальной школе № 13, в 1929-1931 году - в семилетней казахской школе города Кокшетау. В 1935 году окончил факультет языка и литературы КазПИ. Краевой комсомольский комитет утвердил его заместителем ответственного редактора газеты «Пионер». В 1936-1937 году служил в рядах Советской Армии. В 1938 году работал младшим научным сотрудником Казахского филиала Академии наук СССР. С этого времени занимался вплотную историей казахской литературы и научными проблемами фольклора.

С октября 1938 года до июля 1941 года учился в аспирантуре КазПИ.

Совершив непревзойденный героический подвиг в кровавой битве под Москвой во время Великой Отечественной войны в составе прославленной 8 гвардейской дивизии под руководством И.В. Панфилова, получил звание Героя Советского Союза.

С января 1943 года до ноября 1944 года был агитатором политического управления Калининского фронта, затем 1 Прибалтийского фронта. Был начальником группы Главного политического управления Советской армии по работе среди бойцов не русской национальности.

Особо выделявшийся благородными качествами, такими как героизм, мужество и гуманизм, отважный командир, остро ощущавший душевное состояние бойцов и прошедший великолепную школу Красной Армии политический сотрудник М. Габдуллин, находясь на фронте, был награжден орденом «Красной звезды», орденом 1 степени Великой Отечественной войны и медалями «За защиту Москвы», «За победу над Германией», «За взятие Вены».

С ноября 1944 года по 28 марта 1946 года работал начальником пропагандистско-агитационного отдела Главного политического управления Министерства обороны СССР.

Вернувшись с фронта, в 1946-51 году М. Габдуллин вначале работал заместителем директора Института языка и литературы Академии наук Казахской ССР, затем директором, в 1951-1963 году – ректором КазПИ, с 1963 года до конца своей жизни выполнял обязанности заведующего отделом фольклора Института литературы и искусства имени М. Ауэзова Академии наук КазССР.

М. Габдуллин был трехкратно избран депутатом Верховного Совета СССР. В 1945 году участвовал во Всесоюзном конгрессе демократической молодежи, прошедшем в Лондоне. В составе парламентской группы Верховного Совета СССР побывал в Финляндии (1953), Бельгии (1957), Югославии (1957).

Малик Габдуллин был талантливым, многогранным, всесторонним человеком. Его ученость, героизм, гражданственность, талант писателя и критика, общественная и преподавательская деятельность нуждаются в отдельном рассказе.

Одно из этих направлений – художественная проза, значительный труд в создании военных мемуаров. В документальных рассказах на военно-патриотическую тему, по мнению прославленного своим героизмом в годы Великой Отечественной войны Бауке, настолько правдиво описывает героический образ рассудительного, логически и глубоко думающего, умеющего пользоваться необходимыми приемами, решительного, хладнокровного, достигающего своих целей генерала И.В. Панфилова, призывавшего соратников к бесчисленным стремлениям совершать героизм политического руководителя В. Ключкова, быстрого как молния, как ястреб Толегена Токтарова и настоящего самого опытного, искусного оратора Бауыржана Момышулы, имеющего внутренний огненный стержень, сочинившего песню бойца-композитора Рамазана Елебаева и не дававшего спуску врагам комиссара полка Ахметжана Мухамедиярова, острого как клинок Балтабека Жетписабева и смелого разведчика Бахтияра Мендыгазина, командира полка И.В. Капрора и

квалифицированного, опытного командира роты Василия Николаевича Шута и, искусно сочетая, передает их героические действия.

Ястреб среди героев, лучший из ученых Малик Габдуллин – сильный исследователь, внесший весомый вклад в науку национального фольклороведения. Не успев из-за войны, кандидатскую диссертацию защитил в 1947 году на тему «Проблемы научного исследования эпоса «Кобланды батыр», передав ценный опыт по сбору героического эпоса и истории исследования, по художественно-образной схеме.

В крупной востребованной монографии «Устная литература казахского народа», четырежды опубликованной, делает научные выводы и заключения по отличию фольклора от письменной литературы, по сбору, публикации и истории исследования казахского фольклора, по устойчивости, сходству, традициям, вариантам в сказках и по их причинам, природе синкретизма, по мнениям касательно возникновения фольклора, по теории заимствования, по структуре и языку героических, патриотических эпосов родного народа, лиро-эпических дастанов, произведений по бытовым обрядам, песен, заклинаний и молитв, пословиц и поговорок, свадебных и обрядовых песен, импровизаций. Известный ученый мастерски анализировал природу казахского фольклора, его познавательный, поучительный, воспитательный процесс, особенности и признаки.

Следует особо выделить его цельный труд, где отражены полностью историко-литературные сведения об Асанкайгы, Жиренше шешен, Алдар-косе, Ходже Насреддине. Он по сей день является одним из учебных пособий по предмету «казахский фольклор», которым непрерывно пользуются студенты вузов.

Кроме того, он написал программу и хрестоматию для студентов вузов.

Любивший всей душой наследие предков, ученый размышлял о «актацдактар - белых пятнах» устной литературы. Доказательством этому могут послужить неопубликованные исследования «О казахском эпосе», «Едиге» (1969).

М. Габдуллин также внес вклад в воспитание молодого поколения. В книге «Советы родителям по воспитанию» (1966) пишет

о способствовании воспитанию молодого поколения духовного художественного наследия народа. Призывает защищать родную землю, быть справедливым, честным, благовоспитанным. Ценность его труда заключается именно в этом. Он является автором учебника по казахской литературе для 8 класса.

М. Габдуллин внес вклад и в историю литературы и критику.

Известный ученый Кудайберген Жубанов с дальновидностью отметил Малика Габдуллина, выпускника Казахского государственного педагогического института имени Абая среди талантливой молодежи: «его узнает наше культурное общество», «оправдает ожидания», «правильно использует полученные знания», «оправдает надежды, станет настоящим деятелем» («Ленинская молодежь», 1935, 14 января, № 12).

В студенческие годы М. Габдуллин писал критико-литературные и научные статьи, делал переводы. Доказательством может послужить перевод на казахский язык произведения русского писателя Л.Пантелеева «Пакет» в 1934 году. Регулярно описывал новости того времени.

М. Габдуллин принимал участие в подготовке опубликованного в 1935 году двухтомного сборника сочинений Сабита Муканова. Тогда Сабит Муканов особо заметил его весомый труд: «Хочу выразить благодарность поэту-пионеру Малику Габдуллину, который собирал этот сборник, составлял, вносил поправки, редактировал».

Малик-ага в 1931-1935 годах во время учёбы в КазПИ занимался обучением грамоте, культурно-просветительскими делами работников шахт № 1 и 18 города Караганды. Таким образом, прошел образцовую педагогическую практику.

В результате он написал объемный реферат на тему «Ф.И. Буслаев – фольклорист». Есть основание сказанному академиком Ю.М. Соколовым: «Малик Габдуллин очень любит народную литературу. Один из способных молодых учеников».

На конференции в городе Ленинграде, организованной Институтом этнографии Академии наук СССР 7-11 июня 1938 года, М. Габдуллин выступил с научным докладом на тему «Устная литература казахского народа». Он заявил, что следует создать исследовательский

отдел по изучению жизни и творчества Жамбыла в Казахском филиале Академии наук СССР.

Еще до учёбы в аспирантуре посетил архивы городов Москва, Санкт-Петербург, Омск и Оренбург. Большое внимание уделил творчеству Чокана и Абая. Просмотрел «Газету дала уалаяты».

После приезда из Санкт-Петербурга написал заявление в аспирантуру следующим образом: «Ставлю перед собой цель – быть научным сотрудником, полностью вооружённым казахской литературой. В связи с этим прошу принять в аспирантуру, которая откроется при Государственном педагогическом институте имени Абая» (2.1X-1938).

Настоящий ученый-педагог внес весомый вклад в стремительное развитие казахского литературоведения, фольклора, педагогики, психологии, в укрепление молодых сил.

Серик Негимов,
Евразийский национальный университет имени Л. Гумилёва,
профессор кафедры казахская литература,
доктор филологических наук

**BRIEF ESSAY OF THE SCIENTIFIC, PEDAGOGIC AND SOCIAL
ACTIVITIES OF ACADEMICIAN OF THE USSR ACADEMY OF
SCIENCES, HONORED SCIENTIST OF KazSSR, DOCTOR OF
PHILOLOGY, PROFESSOR MALIK GABDULLOVICH
GABDULLIN**

Malik Gabdullin is the Hero of the Soviet Union, member of the USSR Academy of Sciences, Doctor of Philology, Professor, expert in folklore literature, author of military memoirs of the Great Patriotic War.

In 1924-1929 he studied in a village elementary school No 13, within 1929- 1931 he was a student of the secondary school in Kokshetav town. In 1935 M. Gabdullin graduated Kazkh Pedagogical Institute, department of language and literature. The regional Komsomol committee appointed him the deputy editor-in chief of Pioneer newspaper. In 1936-1937 he served in the Soviet Army. In 1938 M.G. Gabdullin was appointed a junior researcher at the Kazakh branch of the USSR Academy of Sciences, since then he began his research on the history of Kazakh literature and scientific problems of folklore.

Since October 1938 till July 1941 he was enrolled for a postgraduate program at the Kazakh Pedagogical Institute.

During the Great Patriotic War M.G. Gabdullin received a medal of the Hero of the Soviet Union after incredible battle near Moscow as a member of the honored division by I.V. Panfilov.

Since January 1943 to November 1944 he served a propagandist of Kalinin front political administration, then he moved to Baltic front. Later he was appointed the head of the General Political Administration of the Soviet Army for the soldiers of non-Russian ethnicity.

M. Gabdullin was known for such noble traits as heroism, courage and humanism, he was a brave officer with the skill to understand the mental state of the soldiers; taught by the real-life school of war with the Red Army a political executive M. Gabdullin was decorated with the orders of Red Star, 1 cl. order of the Great Patriotic War and the medals for Moscow Defense, Victory over Germany, and Capture of Vienna.

Since November 1944 to March 28, 1946 he was the head of Propaganda Department of the General Political Administration of the USSR Ministry of Defense.

On his return home in 1946-1951 M. Gabdullin was the deputy to the Director of the Language and Literature Institute of the Academy of Sciences of Kazakh SSR, then he was promoted to the position of Director. Later he was appointed the rector of Kazakh Pedagogical Institute, since 1963 and to the end of his life he was the deputy to the head of the folklore department of the Auezov Language and Literature Institute of the Academy of Sciences of Kazakh SSR

M. Gabdullin was elected the Supreme Soviet Deputy three times. In 1945 he participated in the USSR national congress of the democratic youth in London. As a member of Parliamentary team of the Supreme Soviet he visited Finland (1953), Belguim (1957), Yugoslavia (1957).

M. Gabdullin was a talented, many-sided personality. His scientific work, heroism, civil position, writing and critical skills, social activities, honors, teaching career deserve a special recognition.

One of his talents was writing; he made significant effort in writing military memoirs. Great Patriotic War Hero Bauyrzhan Momyshuly gave positive response to M. Gabdullin's non-fiction military stories where he portrayed truly heroic images of reasonable thinking skillful ambitious General I.V. Panfilov, calling his fellows to heroic bravery Political executive V. Klochkov, prompt like the hawk Tolegen Toktarov, experienced skillful speaker Bauyrzhan Momyshuly, man of principle, composer Ramazan Yelebayev, brave division commissioner Akhmetzhan Mukhamdiyarov, courageous Baltabek Zhetpisbayev, fearless scout Bakhtiyar Mendygazin, regiment colonel Ilya Vasilievich Kapranov, high qualified company commander Vasiliy Nikolaevich Shut.

An outstanding hero, prominent scholar Mr.Malik Gabdullin is a strong researcher, who made a noteworthy contribution to the science of national folklore study. Due to the Great Patriotic War he had to postpone this candidate thesis and finished it to 1947, it was devoted to the problems of scholar research of the epos Koblandy Batyr. There he made his evaluation on how to collect national epos and the research peculiarities according to appropriate scheme.

In his famous monograph Kazakh Folklore Literature which was published four times M. Gabdullin made scientific conclusions on the difference between folklore and written literature, the procedures of

collection, publication and history of Kazakh folklore research, on stable images, similar features, traditions and variants of fairy tails, as well as their reasons, syncretism, origins of folklore according to the theory of borrowing, structure and language of historic and heroic eposes, lyrical epos, everyday epos, songs, prayers, sayings, proverbs, wedding and traditional songs, improvisation compositions. He made a skillful analysis of the nature of the Kazakh folklore, its educational and upbringing peculiarities and signs.

A special emphasis should be made on his work on historical and literature information on Asankaigy, Zherinshe Sheshen, Aldar-kose, Khodzha Nasreddin.

His course book is still one of the main basic source for Kazakh folklore, many students use it for their studies.

In addition M. Gabdullin composed a course program and a reading book for universities students.

Unpublished research papers like "On Kazakh epos" and "Edige" (1969) may prove that the scholar, deeply loving national heritage, thought about "blank spots" of folklore.

M. Gabdullin was concerned about upbringing of young generations. In his work "Upbringing advice for parents" (1966) he discussed the importance of cultural heritage in dealing with the youth. He described the system of values emphasizing honesty, courage, love for native land, justice, good manners as the most precious qualities. M. Gabdullin was an author of a textbook on Kazakh literature for the 8th grade.

M. Gabdullin made a significant contribution into history of literature as well as into critics.

In 1935 a well-known scholar, Kudaibergen Zhubanov marked out Malik Gabdullin, a twenty-year-old graduate of Abai Kazakh State Pedagogical Institution: "cultural society will know him", "(he will) live up to our expectations", "(he will) make the most out his knowledge", "(he will) justify hopes", "(he will) become a public figure" ("Leninskaja Molodezh", 1935, January 14, 12)

Being still an undergraduate, he translated fiction and published research papers and critical essays on literature. For example, in 1934 he translated into Kazakh a work of Russian writer L. Panteleev "A Package". Also he regularly covered current news for local newspapers.

In 1935 Malik Gabdullin took an active part in the pre-publishing preparations of a two-volume collection of the writings by Sabit Mukanov. Gabdullin's productive work was made special mention by the famous writer: "I am grateful to Malik Gabdullin, the poet-pioneer, for his help in preparation, compiling, amending, editing".

When studied in Kazakh State Pedagogical institution, M. Gabdullin was engaged with teaching literacy, rudiments of political and cultural knowledge to workers of Karaganda coal mines No 1, 18. Thereby he had an exemplary teaching practice.

As a result he composed a paper "F.I. Buslaev- folklore researcher". A member of the Academy of Sciences, U.M.Sokolov said: "Malik Gabdullin loves folklore very much. He is very talented young scholar".

Malik Gabdullin presented his scientific report "On Kazakh national folklore" at the conference organized by Ethnography Institute of USSR Academy of Science in July 7-11, 1938. According to him a special department should be established to research life and creative activity of Zhambyl under supervision of Kazakhstan branch of USSR Academy of Science.

Before entering post-graduate course, he visited archives of Moscow, Sankt-Petersburg, Omsk and Orenburg. He paid much attention to the works of Chokan and Abai. He studied a newspaper "Dala Ualayaty".

On his arrival to St. Petersburg he applied for postgraduate course, his application form says: My aim is to be a researcher armed with Kazakh literature. That is the reason why I'd like to be enrolled for postgraduate course to be opened at the Abai State Pedagogical Institute (2.IX-1938).

A true scientist made a great contribution to the rapid development of study of Kazakh literature, folklore, education, psychology, and influenced the younger generations.

Serik Negimov,
L. Gumilyov Eurasia National University,
Professor of Kazakh Literature department,
Doctor of Philology

М.Ғ. ҒАБДУЛЛИНЫҢ ӨМІРІ МЕН ЕҢБЕКТЕРІ

ТУРАЛЫ ӘДЕБИЕТТЕР

ЛИТЕРАТУРА О ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ М.Г. ГАБДУЛЛИНА

LITERATURE ON LIFE AND ACTIVITY OF M.G. GABDULLIN

1. Айтмағамбетов Е. Батыр, ғалым, қайраткер // Егемен Қазақстан. – 2010. – 16 қараша. – № 487. – С. 5.

2. Айтмағамбетұлы Е. Біздің Мәлік ағамыз: [Совет Одағының Батыры, жазушы, қоғам қайраткері М.Ғабдуллин туралы] // Отбасы және Денсаулық. – 2005. – № 3. – 2-5 б.; № 6. – 3-5 б.

3. Айтмағамбетұлы Е. Жүрегінен нұр төгіп...: [Совет Одағының Батыры М. Ғабдуллин туралы: (Естелік)] // Жұлдыз. – 2005. – № 4. – 148-156 б.

4. Ақтаев С. Батыр [М. Ғабдуллин] айтқан бір әңгіме // Кокшетау. – 1990. – 9 мамыр.

5. Амалбек Б. Батырдын мәуелі бәйтергі // Егемен Қазақстан. – 1995. – 25 қараша. [М. Ғабдуллиннің туғанына 80-жыл толуына].

6. Арғынбаев Х. Ұстазым – ұлағатым: [М. Ғабдуллиннің туғанына 80-жыл толуына] // Көкшетау. – 1995. – 14 қараша.

7. Ахметжанов Д. Герой среди ученых, ученый среди героев // Акмол. правда. – 2005. – 17 нояб.

8. Ахметов Ш. Пайдалы оқу куралы // Қазақстан мұғалімі. – 1974. – 21 июнь.

9. Ахметова Р. Батырым – Мәлік бергенім, жырымды саған төгемін: [М. Ғабдуллиннің туғанына 80-жыл толуына] // Кокшетау. – 1995. – 23 қараша.

10. Әмзеұлы К. Мәлік Ғабдуллиннің хаттары: [Кеңес Одағының Батыры, фольклорист-ғалым жазушы] // Егемен Қазақстан. – 2007. – 22 наурыз.

11. Әсіп С. Нұрмаш Мәлік Ғабдуллиннің досы еді // Ақиқат. – 2008. – № 3. – 67-70 б.

12. Әсіпов С. Аласармас алып тұлға: [Совет Одағының батыры, белгілі қаламгер М. Ғабдуллин туралы: Естелік] // Торғай таңы. – 1986. – 23-24 июль.

13. Әсіпов С. Ердін ері: [Совет Одағының Батыры, ғалым М. Ғабдуллин туралы] // Қазақ әдебиеті. – 1985. – 3 май.

14. Әсіпов С. Жақсылық жаңғырықтары: [М. Ғабдуллин туралы естелік әңгіме] // Көкшетау правдасы. – 1985. – 16-17 апрель.

15. Әсіпов С. Жақсының бір жақсылығы: М. Ғабдуллин туралы естелік // Коммунизм таңы. – 1987. – 4 июль.

16. Әсіпов С. Мәліктің досы Нұрмаш кім?: [Ұлы Отан соғысында қаза тапқан Н. Шоқаев туралы] // Лениншіл жас. – 1985. – 16 май.

17. Әсіпов С. Ұмытылмас бейне: [М. Ғабдуллиннің туғанына 70-жыл толуына] // Жезқазған туы. – 1985. – 15 ноябрь.

18. Әсіпұлы С. Азаматтың айнасы: [Филология ғылымының д-ры, профессор М. Ғабдуллин туралы] // Ақиқат. – 2005. – № 6. – 31-38 б.

19.Әсіпұлы С. Ердiң ерi: [Кеңес Одағының Батыры филология ғылымының д-ры, профессор М. Ғабдуллин туралы] // Ақиқат. – 2005. – № 5. –3-10 б.

20.Батырлардың түйғыны, ғалымдардың жүйрiгi: [Кеңес Одағының Батыры, жазушы, ғалым М. Ғабдуллин туралы] // Қазақ әдебиетi. – 1995. – 4 қараша (№ 29).

21.Баятұлы Е. Ауыз әдебиетiнiң айтулы бiлгiрi: [М. Ғабдуллинiң туғанына 80-жыл толуына] // Көкшетау. – 1995. – 11 қараша.

22.Бекенов Ж. Асыл Аға: [М. Ғабдуллинiң туғанына 80-жыл толуына] // Кокшетау. – 1995. – 9 қараша.

23.Бекенов Ж. Батырдың балалық шағы: [Совет Одағының Батыры М. Ғабдуллин туралы: Естелiк] // Арқа ажары. – 2009. – 29 қаңтар. – Жалғасы бар.

24.Бекенұлы Ж. Батыр тағылымы: [Кеңес Одағының Батыры, қаламгер М. Ғабдуллин туралы] // Арқа ажары. – 2007. – 16 қаңтар.

25.Бекенұлы Ж. Кос қанат: [М. Ғабдуллинiң туғанына 80-жыл толуына] // Кокшетау. – 1995. – 14 қараша.

26.Белғараев Б. Данққа дақ түсiрме, ұлым: [М. Ғабдуллиннiң Ауғанстан сығысында көрсеткен ерлiк iстерi жайлы] // Өркен. – 1991. – 19 қаңтар.

27.Бельгер Г. О Малике Габдуллине мой благодарный сказ [Память] // Тан-Шолпан. – 2002. – № 3 – С. 170.

28.Бельгер Г. Тектi тұлға: [Мәлiк Ғабдуллин жайлы сыр: Әдебиетшi, ғалым] /Ауд. З. Асабаев // Парасат. – 2002. – № 1. – 14-15,18 б.

29. Бердібаев Р. Аты аңызға айналған: [М. Ғабдуллиннің туғанына 70-жыл толуына] // Соц.Қазақстан. – 1985. – 15 ноябрь.

30. Бердібаев Р. Еімі ел жадында: [М. Ғабдуллиннің туғанына 60 жыл толуына] // Соц. Қазақстан. – 1975. – 14 ноябрь.

31. Бөлеев К., Бөлеев Т. Мәлік Ғабдуллин – халық ұстазы // Қазақстан мектебі. – 1997. – № 2. – 73 б.

32. Бөлеев Т. Мәлік Ғабдуллин – халық педагогы // Ұлағат. – 1995. – № 1. – 49-50 б.

33. Білім көкжиегі үлкен жолдан басталады: [М. Тынышпаев атын. Қазақ көлік және коммуникациялар акад. туралы: Мақалар] / Дайындаған Ғабдуллин Малик // Биобиблиография обществоведов Казахстана. – Алма-Ата, 1986. – 128-129 б.

34. Ғабдуллин М. // Казахи: Девяти томный популярный справочник. – Алматы: Білік, 2003. – Т. 2. Исторические личности. – С. 445-446.

35. Ғабдуллин М. // Казахская ССР: Краткая энциклопедия. – Алма-Ата, 1989. – Т. 3. – С. 144.

36. Ғабдуллин М. // Казахстан: Национальная энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2005. – Т. 2. – С. 6.

37. Ғабдуллин М. // Календарь знаменательных и памятных дат в образовании на 2010 год: Рекомендательный библиографический указатель. – Алматы, 2009. – С. 62-63.

38. Ғабдуллин М. // Писатели Казахстана. – Алма-Ата, 1969. – С. 83-84.

39.Габдуллин М. // Писатели Казахстана: Биографические справки. – Алма-Ата, 1958.

40.[Габдуллин М.] // Летопись КазНУ им. аль-Фараби. 2001-2004. – Алматы: Қазақ университеті, 2005. – 350 б.

41.Габдуллин Малик. 1915-1973 гг. Некролог [Ученый-литератор, Герой Советского Союза] // Казахстан. правда. – 1973. – 4 янв.

42.Габдуллин Малик. Наш великий друг и брат (О русских, казахских культурных связях) // Казахстан. правда. – 1967. – 18 июля.

43.Габдуллина Н. Письмо другу // Простор. – 1975. – № 3. – С. 69-79.

44.Габдуллин М. Майдан дәптері сыр шертеді: [Совет Одағы Батырының күнделіктері, хаттары] / Баспаға дайындаған С. Н. Негимов // Соц. Қазақстан. – 1982. – 9 мамыр.

45.Габдуллин Мәлік. «Кірбіңі кеткен қоңілден»...[М. Әуэзов туралы естелік] // Жұлдыз. – 1985. – № 8. – 178-182 б.

46.[Габдуллин Мәлік] // Қазақстандағы педагогикалық ойдың антологиясы. – Алматы: Рауан, 1995. – 432-436 б.

47.[Габдуллин Мәлік] // Қаһарман-ғалымның әскери прозасы. Алтын жұлдыз. – Алматы: Ана тілі, 2005. – 3-8 б.

48.Габдуллина Н. Махаббатым менің [Филология ғылымының докторы М. Габдуллин жайлы. Естелік] // Жұлдыз. – 1974. – № 9. – 105-124 б.

49. Досыма хат: [Майданнан жазылған хаттар] Әдеби мұраны құрастырып, әзірлеген С. Негимов // Жұлдыз. – 1983. – № 6. – 200-208 б.

50. Дочь Героя об отце: «Я помню его добрым...» // Степной маяк. – 2000. – 16 нояб. (№ 53).

51. Дюсенова Б. Батыр среди батыров: [К 85-летию со дня рождения Героя Советского Союза, писателя М. Габдуллина] // Акмол. правда. – 2000. – 28 нояб.

52. Дядя Малик // Казахстан. правда. – 2005. – 16 апр.

53. Егеубай А. Серілік жауға алдырмас: [Ақын Ж. Саин мен әдебиетші М. Габдуллиннің 90 жылдығына орай] // Жас Алаш. – 2002. – 25 шілде.

54. Елешев Р. Ағалар-ай!: [Ұлы Отан соғысының қаһарманы, Кеңестер Одағының Батыры М. Габдуллин туралы] // Алматы Ақшамы. – 2008. – 23 ақпан.

55. Ерғалиев Ж. Ерім деп сүйген елі оны: [Кеңес Одағы Батыры М. Габдуллиннің туғанына 80 жыл толуына орай] // Кокшетау. – 1995. – 23 қыркүйек.

56. Есмұрзаев Ш. Мәлік Габдуллиннің майдан очерктері // Журналистика. – 1973. – 41-46 б.

57. Жакупова Д. Малик Габдуллин: «Тут все правильно, кроме того, что мы погибли» // Акмол. правда. – 2005. – 8 нояб.

58. Жамбыл деген жай атым, халық мінің шын атым [мақалалар] М. Габдуллин. Ерлік жырлары // Соц. Қазақстан. – 1972. – 9 июнь.

59.Жамигазина А.А. Воин, писатель, ученый: [О Герое Советского Союза, академике-педагоге М. Габдуллине] // Литер – Неделя. – 2010. – 11 нояб. (№ 210). – С. 12. [К 95-летию со дня рождения М. Габдуллина].

60.Жамигазина А.А. Сын своего народа // Кітапхана. – 2010. – № 2-3. – С. 77-79. [К 95-летию со дня рождения М. Габдуллина].

61.Жармагамбетов Н. Дядя Малик: [О Герое Советского Союза М. Габдуллине] // Казахстан. правда. – 2005. – 12 апр. – С. 6.

62.Жармагамбетов Н. Он родился, когда выпал снег: [О Герое Советского Союза, академике-педагоге М. Габдуллине] // Казахстан. правда. – 2000. – 15 апр. – С. 4.

63. Жәмиғазина Ә.А. Ғалымның хаты өлмейді: [Кенес Одағының Батыры Мәлік Ғабдуллин ерлік дастанын жазып, ұлттық әдебиетіміз бен ғылымда өшпес із қалдырып кетті] // Алматы ақшамы. – 2010. – 9 караша (№ 137). – 11 б. [М. Ғабдуллиннің туғанына 95-жыл толуына].

64.И дольше века длится жизнь. К 90-летию М. Габдуллина // Мысль. – 2005. – № 11. – С. 71-75.

65.Кабдешев М. Навеки в памяти народной: К 80-летию М. Габдуллина // Степной маяк. – 1995. – 31 окт.

66.Кавалер Золотой Звезды // АйФ Казахстана. – 2007. – 5-11 дек. (№ 49).

67.Кәкішев Т. Аяулы аға: [Совет Одағының Батыры М. Ғабдуллиннің туғанына 70 жыл толуына] // Көкшетау правдасы. – 1985. – 10 май.

68.Кәкішев Т. Батыр, Ғалым, Жазушы: [М. Ғабдуллиннің туғанына 70 - жыл толуына] // Қазақ әдебиеті. – 1985. – 22 ноябрь.

69. Кәкішев Т. Біздің Мәлік // Лениншіл жас. – 1990. – 2-3 қараша.

70. Кәтімхан М. Бауыржан қолдаған батыр [Мәлік Ғабдуллиннің туғанына - 95 жыл] // Түркістан. – 2010. – 25 қараша (№ 47). – С. 10.

71. Кенжеахмет М. Музей және тұлға тағылымы: [Кеңес Одағының Батыры, жазушы М. Ғабдуллиннің 90 жылдығына орай] // Қазақстан музейлері. – 2006. – № 2. – 31 б.

72. Кенжеахметұлы С. Мәліктің Қайнекейге жазған екі хаты: [Кеңес Одағының Батыры М. Ғабдуллин туралы] // Егемен Қазақстан. – 2008. – 9 мамыр.

73. Кенжеғалиұлы Е. Қимай қоштасып едік // Көкшетау. – 1995. – 14 қазан.

74. Кеңбейілов М. Қаһармандық ғұмыдың қастерлі ескерткіші // Қазақстан коммунисті. – 1985. – № 10. – 93-96 б.; Қызылту. – 1985. – 7 сентябрь.

75. Кеңбейілов М. Қаһармандық шежіресі: [М. Ғабдуллиннің туғанына 70 - жыл толуына] // Кокшетау правдасы. – 1985. – 15 ноябрь.

76. Кеңбейілов М. Қаһармандық шежіресі: [М. Ғабдуллин туғанына 70-жыл толуына] // Коммунизм таңы. – 1985. – 12 ноябрь.

77. Кирабаев С. Воин, писатель, ученый: [К 60-летию со дня рождения М. Габдуллина] // Казахстан. правда. – 1975. – 14 нояб.

78. Коммунисты Панфиловской дивизии (О М. Габдуллине) // Казахстан. правда. – 1966. – 8 мая.

79. Кренделева Г. Всегда и во всем оставался героем: [О писателе М. Габдуллине] // Акмол. правда. – 2004. – 18 нояб.

80. Кулаков А. Герой Советского Союза [М. Габдуллин] // Мысль. – 1998. – № 5. – С. 84-87.

81. Кулаков А. Героя звали Малик [Габдуллин] // Степной маяк. – 1990. – 9 мая.

82. Кумаков А. Малик – казахский батыр: [О М. Габдуллине] // Акмол. правда. – 2000. – 15 июля.

83. Курманбаева М. М. Габдуллиннің педагогикалық тәлімі // Қазақстан мектебі. – 2002. – № 3. – С. 39-40.

84. Қажыбаев Т. Соғыс және бейбітшілік: [Батыр М. Габдуллинді еске алу] // Кокшетау. – 1995. – 1 қаңтар.

85. Қажыбаев Т. Туғырлы биік тұлға еді // Кокшетау. – 1995. – 28 қазан.

86. Қайсенов Қ Мәлік [Габдуллин] аға: Естелік // Коммунизм туы. – 1990. – 6 қаңтар.

87. Қалиев С. Академик М. Габдуллин және қазақ этнопедагогикасы // Қазақстан мұғалімі. – 2006. – 22 ақпан.

88. Қалиев С. Ерісміел мақтанышы // Қазақстан мұғалімі. – 1985. – 29 ноябрь. [М. Габдуллиннің туғанына 70-жыл толуына].

89. Қамзин К. Академик [филол. ғыл. д-ры М. Габдуллин туралы] // Қазақ әдебиеті. – 2008. – 10 қазан.

90. Қарамшин И. Қазақтың қосбатыры // Кокшетау. – 1995. – 25 қазан.

91. Қаратаев М. Мәңгі ұмытылмас Мәлік інім: [М. Ғабдуллиннің туғанына 70-жыл толуына] // Лениншіл жас. – 1985. – 13 нояб.

92. Қаһарман ғалым – ғұлама ұстаз: [Кеңес Одағының Батыры акад. М. Ғабдуллиннің туғанына 80 жыл] // Ақиқат. – 1995. – № 12. – 65-69 б.

93. Қаһарман, қаламгер, қайраткер: [М. Ғабдуллиннің туғанына 60 жыл толуына байланысты мақалалар] Б. Момышұлы. Еңіреген ер еді. – К. Сейдеханов. Үлкен өмір ұшқыны // Лениншіл жас. – 1975. – 14 ноябрь.

94. [М. Ғабдуллин] // Биобиблиография обществоведов Казахстана. – Алма-Ата, 1986. – С. 128-129.

95. [М. Ғабдуллин] // Герои Советского Союза: Краткий биографический словарь. – М.: Воениздат, 1987. – Т. 1. – С. 909.

96. [М. Ғабдуллин] // Герои Советского Союза – казахстанцы: Биографические очерки / Сост.: П.С. Белан, Н.П. Калита. – Алма-Ата: Казахстан, 1968. – Т. 1. – С. 475.

97. [М. Ғабдуллин] // Герои Советского Союза – казахстанцы: Биографические очерки / Сост.: П.С. Белан, Н.П. Калита. – Алма-Ата: Казахстан, 1968. – Т. 2. – С. 439.

98. [М. Ғабдуллин] // Герои Советского Союза – казахстанцы: Сборник документов и материалов / Сост.: И.З. Чумак, Ш.Я. Шафиро. – Алма-Ата: КазОГИЗ, 1945. – С. 124-138,

99. Мәлік батыр: [Кеңес Одағының Батыры, акад. М. Ғабдуллиннің 80 жылдағына] // Көкшетау. – 1995. – 20 шілде. – 3 б.

100. Мәлік батырдың курстасы // Нұр Астана. – 2008. – 5-12 наурыз (№ 10).

101. Мәлік Ғабдуллиннің күнделіктерінің / Дайындаған С. Негімов // Жұлдыз. – 1984. – № 5. – 197-199 б.

102. Мәлік пен Бауыржан // Айкын. – 2008. – 9 мамыр (№ 84). – 6 б.

103. Мәлік пен Төлеген [М. Ғабдуллин, Т. Тоқтаровтардың Совет Одағының Батыры атағын алғанына 65 жыл толуына орай] // Арқа ажары. – 2008. – 31 қаңтар (№ 12).

104. Менің майдандас достарым: әңгімелер мен очерктер. – Алматы: Жазушы, 1985. – 390 б.

105. Момышұлы Б., Ғабдуллин М. Жауынгер дос [Төлеген] Тоқтаров: [Совет Одағының Батыры] // Қазақстан әйелдері. – 1990. – № 5. – 12 б.

106. Музей им. М. Ғабдуллина. – Кокшетау, 2010.

107. Муканов Сабит. Мәлік Ғабдуллин. – Алматы, 1974.

108. Мусин Ж. Эпостан келген батыр: [Совет Одағының Батыры М. Ғабдулин туралы] // Пионер. – 1989. – № 2. – 4-5 б.

109. Наградной лист Малика Ғабдуллина. – 1942. – 4 л.

110. Нарымбетов А. Герой, писатель, ученый // Изв. АН КазССР. Сер. обществ. – 1966. – Вып. 2. – С. 94-95.

111. Науқанбайұлы С. Кітабын оқысаң өзін көргендей боласын: [М. Ғабдуллиннің туғанына 80 жыл толуы қарсаңында] // Кокшетау. – 1995. – 27 маусым.

112. Нәби Л, Есмағұлова Ә.А. Мәлік Ғабдуллиннің педагогикалық тәлімі // Шығыстың аймақтық хабаршысы. – 2007. – № 4. – 102-105 б.

113. Негимов С.Н. Батыр, ғулама, ұстаз: М. Ғабдуллиннің туғанына – 70 жыл // Жұлдыз. – 1985. – № 8. – 175 – 177 б.

114. Негимов С.Н. Батырлардың түйғыны, ғалымдардың жүйрігі [Кеңес Одағының Батыры, жазушы, ғалым М. Ғабдуллин туралы] // Қаз. әдеб. – 1995. – 4 қараша. – № 29.

115. Негимов С.Н. Бір листовканың тарихы [1943 жылы Қызыл Армияның Жоғарғы Саяси Басқармасының Совет Одағының Батыры М. Ғабдуллин туралы қазақ тілінде басып шығарған листовкасы туралы] // Қазақстан пионері. – 1981. – 2 февраль (№ 188). – 3 б.

116. Негимов С.Н. Жамбыл мен Мәлік // Батырлардың түйғыны. – Астана, 2000. – 271-274 б.

117. Негимов С.Н. Жамбыл мен Мәлік // Егемен Қазақстан. – 1996. – 10 тамыз (№ 155); Көкшетау. – 1996. – 17 тамыз (№ 99).

118. Негимов С.Н. Жамбыл мен Мәлік [Ғабдуллин достығы жәйлы] // Білім және еңбек. – 1985. – № 5. – 10-11 б.

119. Негимов С.Н. Жүрелі жалын, жаны жібек // Соц. Қазақстан. – 1990. – 28 қараша.

120. Негимов С. Күнделік дәптерден // Жұлдыз. – 1995. – № 9-10. – 193-208 б.

121. Негимов С.Н. Қан майдан қаһарманы: [М. Ғабдуллин туралы] // Ұлағат. – 1995. – № 3. – 52-59 б.

122. Негимов С.Н. Қаһарлы күндер іздері: [Совет Одағының Батыры М. Ғабдуллиннің майдан жылдарындағы хаттары мен күнделіктері] // Қазақ әдебиеті. – 1982. – 7 май.

123. Негимов С.Н. Қаһарман ғалым – ғұлама ұстаз: [Кеңес Одағының Батыры акад. М. Ғабдуллиннің туғанына 80 жыл] // Ақиқат. – 1995. – № 12. – 65-69 б.

124. Негимов С.Н. Қаһарман-ғалымның әскери прозасы // Ғабдуллин Мәлік. Алтын жұлдыз. – Алматы: Ана тілі, 2005. – 3-8 б.

125. Негимов С.Н. «Мәлігім – ердің ерісің, ерліктің заңғар көгісің»: [Совет Одағының Батыры, ғалым, жазушы М. Ғабдуллиннің туғанына 70 жыл толуына орай, ақын-жазушылардың айтқандарынан] // Қазақстан пионері. – 1985. – 17 ноябрь.

126. Негимов С.Н. «Мәлік Ғабдуллин» кітабы қалай жазылды: [Жазушы, Совет Одағының батыры туралы филол. ғыл. докторы С. Негимовпен сұхбат] / Әңгімелескен Д. Әшімханұлы // Түркістан. – 2002. – 9 мамыр (№ 19). – 7 б.

127. Негимов С.Н. Мәлігім – ердің ерісің // Егемен Қазақстан. – 1995. – 9 мамыр (№ 87). – 3 б.

128. Негимов С.Н. Мәлік Батыр: [Кеңес Одағының Батыры, акад. М. Ғабдуллиннің 80 жылдығына] // Көкшетау. – 1995. – 20 шілде.

129. Негимов С.Н. Мәлік батырдың курстасы // Нұр Астана. – 2008. – 5-12 наурыз (№ 10).

130. Негимов С.Н. Мәлік Ғабдуллин // Қазақстандағы педагогикалық ойдың антологиясы. – Алматы: Рауан, 1995. – 432-436 б.

131. Негимов С.Н. Мәлік Ғабдуллин [өмірі мен шығармашылығы]. – Алматы: Санат, 2001. – 192 б.

132. Негимов С.Н. Мәлік Ғабдуллин оқулары // Дидар. – 1996. – 5 желт. (№ 141); Көкшетау. – 1996. – № 139 (5 желт).

133. Негимов С.Н. Мәлік Ғабдуллин пен Бауыржан Момышұлы: [Ұлы отан соғысы жылдарынан естелік] // Қазақстан мұғалімі. – 1985. – 5 апрель.

134. Негимов С.Н. Мәлік Ғабдуллин. Алтын жұлдыз. – Алматы: Ана тілі, 2005. – 288 б.

135. Негимов С.Н. Мәлік Ғабдуллин. Менің майдандас достарым: Өңгімелер мен очерктер. – Алматы: Жазушы, 1985. – 392 б.

136. Негимов С.Н. Мәлік Ғабдуллиннің күнделіктерінен // Жұлдыз. – 1982. – № 5. – 203 б.

137. Негимов С.Н. Мәлік пен Бауыржан // Айқын. – 2008. – 9 мамыр (№ 84). – 6 б.

138. Негимов С.Н. Мәлік пен Бауыржан [Ұлы Отан соғысы жылдарынан естелік] // Қазақстан мұғалімі. – 1985. – 5 апрель (№ 14). – 3 б.

139. Негимов С.Н. Мәлік пен Бауыржан: [Кеңес Одағының Батырлары М. Ғабдуллин мен Б. Момышұлы туралы] // Айқын. – 2008. – 9 мамыр.

140. Негимов С.Н. Мәлік пен Манап // Әдебиет айдыны. – 2007. – 29 наурыз (№ 12). – 4 б.

141. Негимов С.Н. Мәлік пен Төлеген // Қазақ әдебиеті. – 2003. – 31 қаңтар (№ 5). – 5 б.

142. Негимов С.Н. Мәлік пен Төлеген [М. Ғабдуллин, Т. Тоқтаровтардың Совет Одағының Батыры атағын алғанына 65 жыл толуына орай] // Арқа ажары. – 2008. – 31 қаңтар (№ 12).

143. Негимов С.Н. Мәлікке Мәншүк туралы // Қазақстан пионері. – 1984. – 9 май.

144. Негимов С.Н. Мәліктің мәңгілігі // Арқа ажары. – 2005. – 24 мамыр. – № 59. – 2 б.

145. Негимов С.Н. Отты жылдар жаңғырығы: [Совет Одағының Батыры М. Ғабдуллин туралы] // Көкшетау правдасы. – 1984. – 4 октябрь.

146. Негимов С.Н. Өнерпаздық өрнектері: Әдеби мақалалар. – Алматы: Ана тілі, 1996. – 88 б.

147. Негимов С.Н. Халық перзенті: Жазушы, Совет Одағының Батыры М. Ғабдуллиннің туғанына 70 жыл // Жетісу. – 1985. – 5 декабрь.

148. Нұрғалиева К. Өмірден батыр озған күн... [Кеңес Одағының Батыры, жазушы М. Ғабдуллин туралы] // Арқа ажары. – 2007. – 20 қаңтар.

149. Нұршайықов Ә. Тоғыз толғау. – Алматы: Мектеп, 1977. – 224 с.

150. О Габдуллине М. // Батырбеков М. Высшая школа Казахстана в лицах. – Алматы, 2000. – Кн. 2. – С. 161.

151. [О М. Габдуллине] // Алма-Ата: Энциклопедия / Гл. ред. М.К. Козыбаев. – Алма-Ата, 1983. – С. 607.

152. [О М. Габдуллине] // Бекмухамедова Х.А. Влюбленные в профессию: К 80-летию КазНПУ имени Абая. – Алматы, 2008. – С. 4, 98, 100, 108.

153. [О М. Габдуллине] // Белан П.С. Казахстанцы в боях за Ленинград. – Алма-Ата: Наука, 1973.

154. Певец из Баян-Аула: [К 80-летию со дня рождения М. Габдуллина] // Степной маяк. – 1995. – 19, 21 сент.

155. Письма с фронта. – Алма-Ата, 1944. – 188 с.

156. Полевой Б. Біздің Мәлік. – Алматы, 1943. – 100 с.

157. Полевой Б. Елдің ері: [Отан соғысының батыры М. Габдуллин туралы]. – Алматы: Қазбірмембас, 1943. – 24 б. [Герой страны].

158. Полевой Б. Рождение эпоса // Правда. – 1943. – 25 апр.

159. Полевой Б. Рождение эпоса: [О боевых подвигах Героя Советского Союза гвардии майора М. Габдуллина] – Алма-Ата: КазОГИЗ, 1943. – 20 с.

160. Рахымбек С. Батыр туған Ер Мәлік: [Кенес Одағының батыры, майдангер М.Габдуллин туралы] // Арқа ажары. – 2008. – 8 мамыр.

161. Рахымбек С. Ерек туған ер Мәлік: [Ұлы Отан соғысының батыры М. Габдуллин туралы] // Астана хабары. – 2008. – 8 мамыр.

162. Рахымжанова Ш. Мұражайдағы игілікті істер: [Кенес Одағының Батыры, Ғалым, тұнғыш акад. М. Габдуллиннің 80 жылдық тойы қарсаңында] // Кокшетау. – 1994. – 3 қараша.

163. Садуақасов А. Жүректе қалған бір бейне: [Акад. жаз. қоғам қайраткері М. Ғабдуллин өмірін бір сәті] // Халық кенесі. – 1992. – 15 мамыр.

164. Салықова Г. Он был живой легендой: [К 80-летию со дня рождения М. Ғабдуллина] // Степной маяк. – 1995. – 28 сент.

165. Салықова Г. Батырдың алтын жұлдызы: [Филолог ғалым М. Ғабдуллиннің туғанына 80-жыл толуына] // Көкшетау. – 1995. – 18 ақпан.

166. Сариева Ш., Сыдықов Е. «Қаһарман ғалым» хақында // Қазақстан мұғалімі. – 1975. – 1 январь; // Ленин туы. – 1976. – 23 март.

167. Сейдеханов К. Қаһарман – ғалым [М. Ғабдуллиннің өмірі мен творчествосына шолу]. – Алматы: Ғылым, 1975. – 80 б.

168. Сейдеханов К., Мусинов А.К. К 60-летию со дня рождения М. Ғабдуллина: Хроника // Вестн. АН КазССР. – 1975. – № 12. – С. 60-62.

169. Сембай М. Ағайдың мәйекті дәрістері: [Филол. ғыл. д-ры М. Ғабдуллин туралы] // Қазақ әдебиеті. – 2008. – 10 қазан.

170. Серғалиев М. Пайдалы еңбек // Лениншіл жас. – 1974. – 17 сентябрь.

171. Серғалиев М. Үлкен жүректі дос. [Кеңес Одағының Батыры М. Ғабдуллин туралы бірер сөз] // Ана тілі. – 2009. – 7 мамыр.

172. Снегин Д. Батыр. Ғалым. Ұстаз: [Кеңес Одағының Батыры М. Ғабдуллин туралы] // Заң газеті. – 2000. – 9 мамыр.

173. Снегин Д. Малик Ғабдуллин. Очерк. – Алма-Ата: Жазушы, 1968. – 23с. [Герои Великой Отечественной. войны].

174. Снегин Д. Наш Малик. Бойцы ленинской гвардии: Очерки и документы о героических подвигах коммунистов армии и флота. – М., 1967. – С. 239-250.

175. Султаньяев О. Ученый, герой, гражданин: К 80-летию М. Габдуллина // Степной маяк. – 1995. – 10 окт.

176. Сұлтаньяев О. Ұлағатты ұстазым еді: [М. Габдуллиннің туғанына 70-жыл толуына] // Көкшетау правдасы. – 1985. – 15 ноябрь.

177. Сыдыков Т. Біздің Мәлік [Филология ғылымының докторы М. Габдуллин туралы. Естелік] // Қазақстан әйелдері. – 1975. – № 10. – 9-10 б.

178. Сыдыков Т. Взятое у жизни ей и возвращается // Казахстан. правда. – 1990. – 20 нояб.

179. Сыдыков Т. Наш Малик: К 70-летию со дня рождения М. Габдуллина // Простор. – 1985. – № 11. – С. 161-162.

180. Сыдыков Т. Подвиг жизни: [К 60-летию М. Габдуллина // Ленинская смена. – 1975. – 14 нояб.

181. Сыдыков Т. Слово о Малике: К 70-летию со дня рождения М. Габдуллина // Веч. Алма-Ата. – 1985. – 27 нояб.

182. Сысова О. Казахский батыр – герой Бородино // Сев. Казахстан. – 2005. – 14 нояб. – С. 6.

183. Ташенов Ч. Акыны славили писателя-героя // Казахстан. правда. – 2005. – 22 нояб. – С. 7.

184. Терещенко А. Славный сын Кокше... [О М. Габдуллине] // Акмол. правда. – 2000. – 5 декабря. – С. 3.

185. Тоқсанбай Қ. «Батырлардың тұлғаны, ғалымдардың жүйрігі» Мәлік Ғабдуллин рухынан талай ұрпақ танымен кеңейтіп, оның тағылымына бас иіп келеді // Егемен Қазақстан. – 2006. – 22 қараша.

186. Тоқсанбай Қ. «Батырлардың тұлғаны, ғалымдардың жүйрігі»: Мәлік Ғабдуллин рухынан талай ұрпақ танымын кеңейтіп, оның тағылымына бас иіп кел М.Төлепберген // Егемен Қазақстан. – 2002. – 6 шілде.

187. Төрешұлов Н. Батыр келгенде [Жамбыл мен Совет Одағының Батыры М. Ғабдуллиннің кездесуі жайында: Естелік] // Қазақ әдебиеті. – 1988. – 19 февраль.

188. Туебакова Н. Идеи народности воспитания в наследии Малика Габдуллина // Поиск. Сер. гуманитар. наук. – 2000. – № 6. – С. 93-95.

189. Ұлы Отан соғысы жылдарында // Қазақстан сарбазы. – 1995. – 10 қараша (№ 79-80). – 5 б.

190. Хамзин М. Елдіктің, ерліктің ескерткіші // Жезқазған туы. – 1986. – 6 август.

191. Шарипова А. Габдуллин Малик: Воин, писатель, ученый. Литературный портрет // Казахстан. правда. – 1972. – 15 дек.

192. Ыдырысов Р. Елі сүйген ер: [Совет Одағының Батыры жазушы М. Ғабдуллин туралы] // Лениншіл жас. – 1982. – 7 январь.

193. Ыдырысов Р. Отан ері: Майдангер жазушы М. Ғабдуллин туралы // Семей таңы. – 1985. – 2 май.

194. Ысқақов Т. Шапағаты мол аға еді // Кокшетау. – 1995. – 31 қазан.

ЕҢБЕКТЕРІНІҢ ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШІ

ХРОНОЛОГИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ ТРУДОВ

CHRONOLOGICAL INDEX OF WORKS

1931

1. Жазды гүліжайнысын: (Өлен) // Жаршы . – 1931. – № 107. – 12 б.
2. Жазды гүліжайнысын: (Өлен) // Жаршы. – 1931. – № 10-12. – 3 б.

1932

3. Ленинсіз сегіз жыл: [Өлен] // Әдебиет майданы. – 1932. – № 2. – 1-2 б.

1938

4. Халық әдебиетін жинайық // Төте оқу. – 1938. – № 32. – 21 август.

1939

5. Біз газетті қалай шығардық // Октябрь балалары (Қазақстан пионері). – 1939. – 27,29 ноябрь.
6. Кейбір ақын-жазушылардың тіл байлығын қолданулары туралы // Әдебиет және искусство. – 1939. – № 2. – 142-147 б.

1940

7. Қобланды батыр // Әдебиет және искусство. – 1940. – № 3. – 131-147 б.

8. Қобланды батыр // Социалистік Қазақстан. – 1940. – 28 декабрь.

9. Халық фольклоры жайында // Қазақ әдебиеті. – 1940. – № 6. – 28 январь.

1941

10. О фольклоре казахского народа // Советский фольклор. – М. – Л., 1941. – Вып. 7. – С. 262-263.

1943

11. Азаматтың арымен ант естемін! // Социалистік Қазақстан. – 1943. – № 105. – 19 май.

12. Қазақ мақалының күші // Социалистік Қазақстан. – 1943. – № 48. – 27 октябрь.

1944

13. Воспитание джигита // Вперед на врага. – 1944. – 2, 5, 7, 11 янв.

14. Гвардейцы-казахи в боях за советскую Родину // Блокнот агитатора Красной Армии. – 1944. – № 8.

1945

15. Истоки мужества // Лит. газета. – 1945. – 26 мая.

1946

16. Алып ата [Жамбыл туралы] // Социалистік Қазақстан. – 1946. – № 134. – 6 июль.

17. Жәкен мен соңғы кездесуем [Естелік] // Пионер. – 1946. – № 1. – 1-2 б.

1947

18. Менің майдандас достарым. – Алматы, 1947. – 177 б.

19. За правдивый образ советского патриота // Казахстан. правда. – 1947. – 13 апрель.

1948

20. Алтын жұлдыз [Майдан өмірінен жазылған әңгіме, очерктер]. – Алматы, 1948. – 138 б.

21. Золотая звезда [Сборник рассказов об Отечественной войне]. – Алма-Ата, 1948. – 136 б.

1949

22. «Абай» романы совет әдебиетінің зор мақтанышы // Қазақ ССР ҒА Хабаршысы. – 1949. – № 5. – 14-15 б.

23. «Абай» романы совет әдебиетінің зор табысы [М.Әуезовтің «Абай» романы туралы бірінші мақала] // Әдебиет және искусство. – 1949. – № 7. – 76-84 б.

24. Қазақ совет поэзиясындағы әйелдер образы // Қазақстан әйелдері. – 1949. – № 9. – 22-23 б.

25. Қарағанды қазақ совет әдебиетінде // Қазақ ССР ҒА Хабаршысы. – 1949. – № 10. – 66-75 б.

26. Мои фронтовые друзья: Из походной тетради /Авториз. пер. И. Шухова. – Алма-Ата: КазОгиз, 1949. – 120 с.

1950

27. Жазушы Сабит Мұқанов елу жасқа толды // Қазақ елі. – 1950. – № 5. – 21-22 б.

28. Қазақ совет поэзиясындағы әйел образы // Сталин жолы. – 1950. – № 9. – 22-35 б.

1951

29. Қазақ әдебиеті [Орта мектептің 8 класына арналған оқулық]. – Алматы, 1951. – 179 б.

30. Комсомол дәстүрі [советтік патриотизм] // Пионер. – 1951. – № 5. – 5-6 б.

31. Қазақтың батырлар жыры туралы // Қазақ ССР ҒА Хабаршысы. – 1951. – № 9. – 97-119 б.

32. Реакционная сущность легенды о Коркуте // Казахстан. правда. – 1951. – 8 дек.

1952

33. Қазақ әдебиетінің оқулықтарын жазу туралы // Казахстан. правда. – 1952. – 9 август.

34. Қазақстан батырлар жыры туралы // Қазақ ССР Ғылым академиясының хабаршысы. – 1952. – № 9. – 97- 119 б.

35. О состоянии и задачах изучения казахского эпоса // Вестн. АН КазССР. – 1952. – № 4. – С. 14-32.

1953

36. Қазақ әдебиеті [Орта мектептің 8 класына арналған оқулық]. – Алматы, 1953-1961. – 128 б.

37. Мұхтар Әуезовке хат // Қазақ әдебиеті. – 1953. – 28 октябрь (№ 43).

38. Проблемы народности казахского героического эпоса: Материалы к дискуссии по казахскому эпосу /Ин-т языка и литературы АН КазССР. – Алма-Ата: Изд-во АН КазССР, 1953. – 48 с.

1955

39. Есте қалған эпизодтар // Әдебиет және искусство. – 1955. – № 5. – 21-22 б.

1957

40. Об учебниках по казахской литературе / К респ. совещанию по вопросам преподавания родного языка и литературы в казахских школах // Учитель Казахстана. – 1957. – 28 марта.

1958

41. Қазақ халқының ауыз әдебиеті [Жоғарғы дәрежелі оқу орындарының студенттеріне арналған оқу құралы. – Алматы, 1958.

42. Қазақ халқының ауыз әдебиеті: Жоғары дәрежелі оқу орындарының студенттеріне арналған оқу құралы. – Алматы: Қазменокупедбас, 1958. – 343 б.

43. Қазақ эпостары туралы // Қазақ тілі мен әдебиеті. – 1958. – № 1. – 40-54 б. (К. Жұмалиевпен бірге).

44. Замечательный героизм народа // Советский Казахстан. – 1958. – № 6. – С. 105-110. (Соавт. Х. Жұмалиев).

45. Казахское народное поэтическое творчество дооктябрьского периода: Автореф. дис. ... д-ра. филол. наук / КазПИ им. Абая. – Алма-Ата, 1958.

46. Очерки истории казахской советской литературы // Парт. жизнь. – 1958. – № 7. – С. 10-12.

1959

47. Қазақ халқының ауыз әдебиеті [Жоғарғы дәрежелі оқу орындарының студенттеріне арналған хрестоматия. – Алматы. – 1959. – 231 б.

48. Майдан очерктері. – Алматы: Қазмемкөркемәдеббас, 1959. – 216 б.: сурет [Фронтовые очерки].

1960

49. Бақыт туралы ойлар [«Мәдениет және тұрмыс» журналының 1960, № 3 жариялайған С. Омарбаевтың «Қандай адамды бақытты дейміз-деген Халына жауан»] // Мәдениет және тұрмыс. – 1960. – № 11. – 7-8 б.

50. Сырттан оқытудың кейбір мәселелері // Қазақстан мұғалімі. – 1960. – 5 май.

51. Ценный труд по истории Советского Казахстана // Коммунист. – 1960. – № 4. – С. 15-17.

1961

52. Қазақ әдебиеті. Орта мектепке арналған оқулық: 8 кл. үшін 10-бас. [1 бөлім]. – Алматы: Қазмемоқупедбас, 1961. – 128 б. [Казахская литература: Учебник. Ч. 1].

53. Қазақтың ертедегі батырлар жыры туралы жарыс сөз / Кітапта: әдеби мұра және оны зерттеу. Қазақ әдебиетінің негізгі проблемаларына арналған ғылыми теориялық конференцияның материалдары. – Алматы, 1961. – 235-239 б.

54. О друзьях-товарищах: Фронтовые очерки /Авториз. пер. с каз. яз. И. Щеголихина. – Алма-Ата: Казгослитиздат, 1961. – 192 с.

1963

55. Қүдікті күндер [Болған оқиға / Әңгіме] // Жұлдыз. – 1963. – № 2. – 65-94 б.

1964

56. Қазақ халқының ауыз әдебиеті. Жоғары дәрежелі оқу орындарының студенттеріне арналған оқу құралы. – 2- бас. – Алматы: Қазмемоқупедбас, 1964.

1965

57. Ол күндердің ошпес даңқы [Ұлы жеңістіу 20 жыл – дағына] // Қазақстан коммуниі. –1965. – № 3. – 22-27б.

1966

58. Ата-аналарға тәрбие-туралы кеңес. – Алматы: Мектеп, 1966. – 150 б. [Родителям о воспитании детей].

59. Ел намысы - ер намысы (Майдан әңгімелері). – Алматы: Жазушы, 1966. – 75 б. (Честь народа – честь героя. Фронтовые рассказы).

60. Майданда шындасқан достық [Москва түбінде фашист басқыншыларды толқандардың 25 жалдығана] // Қазақстан коммунисті. – 1966. – № 12. – 33-34 б.

61. Коммунисты Панфиловской дивизии // Казахстан. правда. – 1966. – 8 мая.

1967

62. Халық поэзиясы – асыл қазына // Социалистік Қазақстан. – 1967. – 18 октябрь.

63. Наш великий друг и брат [о русских и казахских культурных связях] // Казахстан. правда. – 1967. – 18 июля.

1968

64. Біздің комиссар [А.Л. Мухамедиаров сегізінші гвардиялық, дивизияның 1075 полкі] // Қазақстан коммунисті. – 1968. – № 2. – 50-53 б.

65. Будни войны: Фронтовые были / Авториз. пер. с каз. И. Щеголихина. – Алма-Ата: Жазушы, 1968. – 180 с.

1969

66. Генерал мен кездесу [Генерал-майоры И.В.Панфилов жайлы естелек] // Жалын. – 1971. – № 6. – 102-108 б. [8- гвардиялық панфилов дивизиясының].

67. Жас қазақ: Ұлы Отан соғысында қаза болған «Жас қазақ» әніні авторы, панфиловшы жауынгер Р. Елебаев туралы, очерк // Жұлдыз. – 1971. – № 2. – 125-131 б.

68. О друзьях-товарищах [Фронтовые очерки]. – Алма-Ата, 1969. – 192 с.

1972

69. Батырлар мекені [Ұлы Отан соғысына қатысқан қазақстандықтар жайында. Естелік] // Соц. Қазақстан. – 1972. – 10 декабрь.

70. Жамбыл деген жай атым, халық менің шын атым [мақалалар] М. Ғабдуллин. Ерлік жырлары. – Д. Снегин. Біздің замандасымыз. – Ә. Нәбиев. Сәлем ізімен. – Х. Сүйіншәлиев. Сыршыл ақын // Соц. Қазақстан. – 1972. – 9 июнь.

71. Жамбыл творчествосындағы Кахармандық сарындар [Жамбылдың туғанына 125 жыл толуына КазССР ҒА сессиянда жасалған баяндама // КазССР Ғылым акад. Хабаршысы. – 1972. – № 7. – 49-54 б.

72. Жамбылдың ерлік жырлары [Туғанына 125 ж. толуына] // Қазақстан мектебі. – 1972. – № 5. – 83-86 б.

73. Қазақ халқының батырлық жыры: Монография. – Алматы, 1972. – 338 с. (Т. Сыдықовпен бірге).

74. Сұрапыл жылдар [Майдан хикаялары]. – Алматы, 1972. – 295 б.

1974

75. Қазақ халқының ауыз әдебиеті [Жоғарғы дәрежелі оқу орындарының студенттеріне арналған оқу құралы. – Алматы, 1974.

76. Халық ауыз әдебиеті [8- классқа арналған оқу құралы]. – Алматы: Мектеп, 1974. (Б. Ысқақовпен бірге).

77. Фольклор казахской литературы: Учебник для студентов вузов. – Алма-Ата: Мектеп, 1974. – 229 с.

1985

78. Менің майдандас достарым: Әңгімелер мен очерктер. – Алматы: Жазушы, 1985. – 390 б. – Кеңбейілов М. Қаһармандық шежіресі // Коммунизм таңы. – 1985. – 12 ноябрь.

1995

79. Алтын жұлдыз. – Алматы: Ана тілі, 2005. – 288 б.

80. Қазақстандағы педагогикалық ойдың антологиясы. – Алматы: Рауан, 1995. – 432-436 б.

81. Күнделік дәптерден / Ред. тапсырған С.Негимов // Жұлдыз. – 1995. – № 9-10. – 198-208 б.

1996

82. Қазақ халқының ауыз әдебиеті [Жоғарғы дәрежелі оқу орындарының студенттеріне арналған оқу құралы. – Алматы, 1996.

**М.Ғ. ҒАБДУЛЛИНЫҢ РЕДАКСИЯСЫМЕН ШЫҚҚАН
ЕҢБЕКТЕР**

ТРУДЫ, ИЗДАНИЕ ПОД РЕДАКЦИЕЙ М.Г. ГАБДУЛЛИНА

WORKS EDITED BY M.G. GABDULLIN

1. Айтыс: Т. 1 / Редкол.: С. Мұқанов, М. Ғабдуллин, М. Қаратаев, О. Нұрмағамбетова. – Алматы, 1965. – 554 б.
2. Атымов, Мекерия. Идея және композиция / Ред.басқар. М. Ғабдуллин. – Алматы: Ғылым, 1970. [Художественная литература. Фольклор].
3. Батырлар жыры. – 2- бас. – Алматы: Қазмемкөркемәдеббас, 1959. – 540 б. [ҚазССР ҒА Тіл және әдебиет ин-ты.
4. Батырлар жыры: Т. 1 / Алғы сөзін жазған Қ. Жұмалиев, М. Ғабдуллин. – Алматы, 1963. – 710 б.
5. Батырлар жыры: Т. 3 / Редакциясын басқарғандар: М. Ғабдуллин, М. Қаратаев, кіріспе мақала жазған М. Ғабдуллин. – Алматы, 1964. – 540 б.
6. Батырлар жыры: Т.1. / Редакциясын басқарған, сөз басын, түсініктерін жазған М. Ғабдуллин. – Алматы, 1948. – 174 б.
Т. 1. 1963. Құрастырғандар М. Ғ.Ғумарова мен Б.У Уахатов [Алғы сөзін жазған Х. Жұмалиев пен М. Ғабдуллин] 3 бас. – 710 б.
Т. 3. 1964. Ред. басқарған М. Ғабдуллин және М. Қаратаев. Құрастырғандар: Кіріспе мақала М. Ғабдуллиндікі. [Казахский эпос].
7. Ғабдуллин М., Сыдықов Т. Қазақ халқының батырлық жыры. – Алматы: Ғылым, 1972.

8. Жолдасбеков М. Интересное исследование по теории Казахской литературы // Изв. АН КазССР. Сер. обществ. – 1972. – № 2. – С. 88-89.

9. История казахской литературы: Т. 1. Казахский фольклор / Редкол.: М. Габдуллин и др. – Алма-Ата, 1968. – 452 с.

10. Казахский эпос [Вступит.ст. К. Джумалиева, М. Габдуллина]. – Алма-Ата: Казгослитиздат, 1958. – 667 с. [Декада казахского искусства и литературы в Москве].

11. Қазақ әдебиеті. Орта мектепке арналған оқулық 8 кл. үшін 10 бас. – Алматы: Қазмемоқупедбас, 1961. – 128 б. [1 бөлім] М. Габдуллин [Казахская литература. Учебник. Ч. 1. М. Габдуллин].

12. Қазақ фольклористикасы / Жалпы редакциясын басқарған М. Габдуллин. – Алматы, 1973. – 313 б.

13. Қазақ халқының ауыз әдебиеті. Жоғарғы дәрежелі оқу орындарының студенттеріне арналған хрестоматия / Құрастырған М. Габдуллин. – Алматы: Қазмемоқупедбас, 1959. – 348 б. [Казахский фольклор. Хрестоматия]

14. Қазақ эпосы / Алғы сөзін жазғандар: М. Габдуллин, Қ. Жұмалиев. – Алматы, 1958. – 696 б.

15. Қазақ эпосы [Кіріспе мақала Х. Жұмалиев пен М.Габдуллиндікі]. – Алматы: Қазмемкөркемәдеббас, 1958. – 696 б. [Қазақ искусствосы мен әдебиетінің Москвадағы он күндігі, 1958].

16. Қазақстың мақал-мәтелдері / Ред. басқарғандар: М. Габдуллин, С. Бегалин. – Алматы, 1950. – 87 б.

17. Қазақстың халықтық ауыз әдебиеті: Пед. институттардың қазақ тілі мен әдебиет факультеттеріне арналған программа / Құрастырған М. Ғабдуллин. – Алматы, 1954-1959. – 15 б.

18. Ленин деп халық жырлайды өлендер жинағы / Жауапты редакторлар: М. Ғабдуллин, С. Сеітов / Алғысөз жазғандар М. Ғабдуллин, Н. Төрқұлов. – Алматы, 1969. – 308 б.

19. Пантелеев Л. Пакет / Пер. с рус. яз. на каз. яз. – Алма-Ата, 1934. (Совместно с О. Дайрабаевым).

20. Сүйіншәлиев Х. Қымбат қазынамыз // Қазақ әдебиеті. – 1972. – 13 октябрь.

21. Торайғыров, Султанмахмуд. Избранные сочинения / Отв. ред. М. Ғабдуллин. – Алма-Ата, 1950. – 293 с.

ЕҢБЕКТЕРІНІҢ ӘЛПБИЛІК КӨРСЕТКІШІ

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ТРУДОВ

ALPHABETICAL INDEX OF WORKS

- «Абай» романы совет әдебиетінің зор мақтанышы 22
«Абай» романы совет әдебиетінің зор табысы 23
Азаматтың арымен ант естемін! 11
Алтын жұлдыз 20, 79
Алып ата 16
Ата-аналарға тәрбие-туралы кеңес 58
Бақыт туралы ойлар 49
Батырлар мекені 69
Будни войны 65
Біз газетті қалай шығардық 5
Біздің комиссар 64
Воспитание джигита 13
Гвардейцы-казахи в боях за советскую Родину 14
Генерал мен кездесу 66
Ел намысы - ер намысы 59
Есте қалған эпизодтар 39
Жазды гүліжайнысын 1, 2
Жазушы Сабит Мұқанов елу жасқа толды 27
Жамбыл деген жай атым, халық менің шын атым 70
Жамбыл творчествосындағы Кахармандық сарындар 71
Жамбылдың ерлік жырлары 72
Жас қазақ 67
Жәкен мен соңғы кездесуем 17
За правдивый образ советского патриота 19
Замечательный героизм народа 44
Золотая звезда 21
Истоки мужества 15
Казахское народное поэтическое творчество дооктябрьского периода 45
Кейбір акын-жазушылардың тіл байлығын қолданулары туралы 6

Коммунисты Панфиловской дивизии 61
Комсомол дәстүрі 30
Күнделік дәптерден 81
Қазақ әдебиеті 29, 36, 52
Қазақ әдебиетінің оқулықтарын жазу туралы 33
Қазақ мақалының күші 12
Қазақ совет поэзиясындағы әйелдер образы 24, 28
Қазақ халқының ауыз әдебиеті 41, 42, 47, 56, 75, 82
Қазақ халқының батырлық жыры 73
Қазақ эпостары туралы 43
Қазақстан батырлар жыры туралы 34
Қазақстандағы педагогикалық ойдың антологиясы 80
Қазақтың батырлар жыры туралы 31
Қазақтың ертедегі батырлар жыры туралы жарыс сөз 53
Қарағанды қазақ совет әдебиетінде 25
Қобланды батыр 7, 8
Күдікті күндер 55
Ленинсіз сегіз жыл 3
Майдан очерктері 48
Майдан өмірінен жазылған әңгіме, очерктер 20
Майданда шындасқан достық 60
Менің майдандас достарым 18, 78
Мои фронтовые друзья 26
Мұхтар Әуезовке хат 37
Наш великий друг и брат 63
О дружьях-товарищах 54, 68
О состоянии и задачах изучения казахского эпоса 35
О фольклоре казахского народа 10
Об учебниках по казахской литературе 40
Ол күндердің ошпес даңқы 57
Очерки истории казахской советской литературы 46
Проблемы народности казахского героического эпоса 38
Реакционная сущность легенды о Коркуте 32
Сұрапыл жылдар 74
Сырттан оқытудың кейбір мәселелері 50

Фольклор казахской литературы 77
Халық әдебиетін жинайық 4
Халық ауыз әдебиеті 76
Халық поэзиясы – асыл қазына 62
Халық фольклоры жайында 9
Ценный труд по истории Советского Казахстана 51

БІРЛЕСІП ЖАЗҒАН АВТОРЛАР КӨРСЕТКІШІ

ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ СОАВТОРОВ

NAME INDEX OF CO-AUTHORS

Жумалиев Х. 44

Жұмалиев К. 43

Сыдыков Т. 73

Бісқақов Б. 76

МАЗМҰНЫ

Оқырмандарға.....	
КСРО ҒА академигі, ҚазКСР-дің ғылымға еңбек сіңірген қайраткері, филология ғылымдарының докторы, профессор Ғабдуллин Мәлік Ғабдуллаұлының өмірі мен қызметінің негізгі кезеңдері.....	
КСРО ҒА академигі, ҚазКСР-дің ғылымға еңбек сіңірген қайраткері, филология ғылымдарының докторы, профессор Ғабдуллин Мәлік Ғабдуллаұлының ғылыми, педагогтық мен қоғамдық қызметінің қысқаша очеркі.....	
М.Ғ. Ғабдуллинның өмірі мен еңбектері туралы әдебиеттер Еңбектерінің хронологиялық көрсеткіші.....	
М.Ғ. Ғабдуллинның редакциясымен шыққан еңбектер.....	
Еңбектерінің әліпбилік көрсеткіші.....	
Бірлесіп жазған авторлар көрсеткіші.....	

СОДЕРЖАНИЕ

К читателям.....	
Основные даты жизни и деятельности академика АН СССР, Заслуженного деятеля науки КазССР, доктора филологических наук, профессора Малика Габдулловича Габдуллина.....	
Краткий очерк научной, педагогической и общественной деятельности академика Академии наук СССР, Заслуженного деятеля науки КазССР, доктора филологических наук, профессора Малика Габдулловича Габдуллина.....	
Литература о жизни и деятельности М.Г. Габдуллина.....	
Хронологический указатель трудов.....	
Труды, изданные под редакцией М.Г. Габдуллина.....	
Алфавитный указатель трудов.....	
Именной указатель соавторов.....	

CONTENTS

To the readers.....	
Main dates of life and activity of academician of the USSR Academy of Sciences, Honored Scientist of KazSSR, Doctor of philology, Professor Malik Gabdullovich Gabdullin.....	
Brief essay of the scientific, pedagogic and social activities of academician of the USSR Academy of Sciences, Honored Scientist of KazSSR, Doctor of philology, Professor Malik Gabdullovich Gabdullin.....	
Literature on life and activity of M.G. Gabdullin.....	
Chronological index of works.....	
Works edited by M.G. Gabdullin.....	
Alphabetical index of works.....	
Name index of co-authors.....	

Малик Габдуллович Габдуллин

Биобиблиография ученых Казахстана

Подписано в печать.....

Заказ №

Тиражэкз.

Отпечатано в типографии ЦНБ МОН РК
г. Алматы, ул. Шевченко, 28